

Rádióműsor JULIUS 13, SZOMBAT BUDAPEST I.

Reggeli toina — 7: Hírek, smertetés — 7.20: Reggeli sa — 8: A közellátási minisztérium sa — 8.15: Operettrezetlek — 9: Gyűzene — 10: Hírek — 10.10: edü mesterei (Gemez) — 10.30: skola — 12: Harangszó, Hírek — 13: Előadás — 12.30: Zongora — 13: Kinizi A. csevegése — Szalonzene — 14: Hírek, Vá. sztközlemények — 14.20: Ének — 14.50: Harmónikaszmok — Hanglemez — 15.40: Beiga lós a német megszállás alatt — Műsorismertetés — 16: Hírek — 10: Munkásdalgyletek szövetése. műsora — 16.30: Gyermekrádió — Sikkó Albert posthumus műve — 30: A „Marseillaise” születésének 100. évfordulójának emlékeztetője — 18: Hírek, Vöröskereszt. ények — 18.15: A Magyar — Társaság műsora — 18.30: emez — 18.40: A Székesfehérvári ar hangversenye — 19.30: Elő. — 20.30: Hírek, sporthírek — A mai magyar sa — 21.10: ar — Kán, esendes ítelmei — Heti híradó — 21.50: Hírek — 22: Hírek, műsorismertetés, zereszközlemények — 22.35: anzene — 23: Hírösszefoglaló — Hírek angolul — 23.20: Hírek ul — 23.30: Chopin: f-moll averseny.

BUDAPEST II.

Dvorák: IV. szimfónia. G-dur 40: Azonos Budapest I. műsora. 20.30: Tűzzena — 21: Hírek 5: Cigányzene — 22.15: „Nyári ak”.

MOZIK MŰSORA

YÖFT-MOZGÓ: Legsikerül. s időszerű magyar film: EL. TT LEVEL. Szűrényi és Uray erpeben. Kisérő műsor és új ai híradó. Előadás fél 5. yed 7, 8 órákor, vasárnap yegyed 3 órákor is.

LLÓ-MOZGÓ: A SZERELEM TREFA. Amerikai filmcse. Főszerepben: Irene Dunne bet Montgomery. Előadások egyneved 7, 8 órákor, vasár. s ünnepnap délután három. s 3 órákor is

TEOR-MOZGÓ: Szombat, va. : H. G. Wells regénye nyo. LA CSODATEVŐ EMBER. Filmcsoda és új amerikai. Szombaton csak 7 órákor, ap fél 5, egyneved 7 és 8

előfizetés: 250.000 adópengő.

Felelős szerkesztő és kiadó: RALÓ ISTVÁN. Szerkesztő: HAJDU FERENC. Székhely: Debrecen, Piac-u. 28. sz. emelet. Telefonszám: 254. Hivatal: Debrecen, Bajcsy-Zs.-u. 6. szám. Telefonszám: 205. Tört a „Szabadság” nyomda kiadványait a körforgópén. Felelős nyomdaigazgató: MENES JÁNOS.

szás, könyvelés: velési szakiroda. smarty-u. 24. Tel.: 117.

SEK ca 16. 50% kedvezmény

Cyermekkosít keresek pénz, petróleumfűző, porszív. Könyvkereskedés. Sz. 23

Stoppoló cérnák, gombok. szalagok mindenkor legol. csobban FAVORITBAN, Csapó 24. Sz. 378

Brillians ékszer, arany. ezüst, fogarany régiézés bevétele. Polláknál, Hatvan-utca 2. Sz. 8

Aranyat, ezüstöt, brilliást, órákat, ékszer vé. szek. Schiffmann óras, Hatvan-utca 6. Sz. 393

Darabos és oltottmész, cement, folyamhok, te. töcserep, kátrányemaz igénylés nélkül kapható. Katz mézszület, Szoboszlai-út 4/c, Csapó-utca 62. sz. Telefón 514. Sz. 366

NÉPLAP

A MAGYAR KOMMUNISTA PART KELETMAGYARORSZAGI LAPJA

III. ÉVFOLYAM, 154. SZÁM

1946 JÚLIUS 14, VASÁRNAP

A magyar vasút

százéves évfordulóját ünnepli. Ezen a születésnapon nemcsak a vasút ünnepel, hanem ünnepli a vasutat az egész ország.

A magyar vasút és a magyar vasutas neve fogalomná vált a felszabadulás óta: a munka, amelyet végeztek, szinte példa nélkül áll a világ vasútainak történetében. Abban, hogy országunk megindulhatott a fejlődés, az újjáépítés, a békés élet útján, igen nagy szerepe van a vasút dolgozóinak.

Bennünket debreceniek külön örömmel tölt el a vasút ünnepe, hiszen azok az eredmények, amelyeket a debreceni vasúti dolgozók felmutatnak, országos viszonylatban is a legelsőek közé emelkednek.

A felszabadulás után a németek által ferobbantott műhegyekben már 1944. október 24-én megindult az újjáépítő munka. Az első teendő a villamosenergia-ellátás helyreállítása volt: rendbehozni a centrálét, a transzformátorházakat, hogy megindulhasson ismét a termelő munka. Közvetlenül ezután következtek a többi sürgős munkálatok, mozdonyokat építeni, kijavítani a tönkretett vágányokat, a leomlott épületekből áttelepíteni az épen maradt, vagy kevésbé megsérült gépeket. Oldalakra terjedhetne annak leírása, hogy mit építettek újjá ezekben az időkben s hogy mit végeztek a debreceni vasút dolgozói az azóta eltelt másfél esztendő alatt.

Csak néhány adatot ragadjunk ki a sok közül: 48 munkáslakás, az eszterganyűhely, a kovácsműhely, a kazánház, a víztörny rendbehozatala, a hatalmas újjáépítő munkálatok az állomáson, többszáz kilométer vágányhálózat kijavítása, közel 300 mozdony, 400 személykocsi, 100 poggyászkocsi és 2000 teherkocsi rendbehozatala.

Az egész ország részére kiadott jelszó — „Arccal a vasút felé!” — sehol sem bizonyult hiábavalónak, de hogy mennyire sokat jelentett, azt az első köztől a debreceni vasutasok munkáján láthatjuk meg. Amikor Gerő elvtárs kiadta a jelszót, a kommunistákon kívül kevesen hitték az országban, hogy akár 10 év leforgása alatt is újjáépülhet a lerombolt magyar vasút. S alig telt el egy esztendő: az újjáépített vágányokon újjáépített mozdonyok, újjáépített vasúti kocsik robognak, — viszik az életet szerető országban.

Az elmúlt hónap elején megindult már az első gyorsvonat is, fokozatosan szűnnek meg a távolságok, közelebb kerül egymáshoz az ország népe. Mindez magyar munka ered-

A jövő héten hazahozzák a magyar aranyat

Beavatott helyen közölték, hogy ma magyar bizottság utazik Frankfurtba, hogy hazaszállítsák a Nemzeti Bank Aranykészletét. Ugyancsak a közeli napokban kerül sor a Németország francia és amerikai övezetében lévő egyéb elhurcolt javak értékének felbecsülésére és a hazaszállítás megkezdésére.

A jövő héten már valószínűleg Budapesten lesz 28—32 millió dollár értékű aranykincsünk, amely most új pénzünknek fedezetül fog szolgálni.

A békeértekezlet elé kerül a Magyarországgal kötendő békeszerződés tervezete

A négy külügyminiszter péntek este megegyezett abban, hogy az Olaszországgal, Magyarországgal, Romániával, Bulgáriával és Finnországgal kötendő békeszerződés tervezete a békeértekezlet elé kerüljön.

Molotov visszautasította azt a javaslatot, hogy a helyettes külügyminisztereket bízzák meg az Ausztriával kötendő szerződés előkészítésével, továbbá Bevin javaslatát, hogy melletti határozzák meg, mik tekinthetők német vagyontárgynak Ausztriában. A külügyminiszterek értekezlete péntek esti ülésével véget ért. A kiküldöttek azzal búcsúztak, hogy viszontlátásra a békeértekezleten.

A belügyi tárca területén B-listázott tisztviselőket július 20-ig végelbánás alá kell vonni

Rajk László belügyminiszter elvtárs táviratilag sürgette meg a Szakszervezeteknél a B-listázás minél előbbi végrehajtását. A belügyi tárca területén megindult B-listázásokat mind ezideig állandóan több kijelölt bizottsági tag lemondása hátráltatta. A belügyminiszter elvtárs utasítást adott, hogy a B-listázást haladéktalanul fejezzék be a hatáskörébe eső hivatalokban és a jövő hét szombatjáig, július 20-ig a B-listára került tisztviselőket vonják végelbánás alá. Ez gyakorlatban annyit jelent, hogy július 22-től kezdve a B-listázott tisztvi-

selőknek már nem kell hivatalukat ellátniuk. Molnár József elvtárs, a Szakszervezetek megyei titkára haladéktalanul intézkedett, hogy a B-listázások végrehajtása elöl minden akadály elgördüljön.

Mikor számol el a közellátás a kényszervágott marhák húásával?

Több ízben foglalkoztunk már lapunk hasábjain a hortobágyi átadóállomás ügyével. Az elmúlt héten a vizsgálatok nyomán letartóztatták Kun Ernőt, az átadóállomás vezetőjét. Néhány nappal ezután azonban Kun Ernő újra szabadlábra került. A hivatalos vizsgálat tovább folyik az ügyben, mert még mindig igen sok tisztázatlan kérdés van az átadóállomáson történt vizsgáltságokkal kapcsolatban.

A vizsgálat idején — Kun Ernő állítása szerint — május 7-től 164 kényszervágás történt az átadóállomáson. A vágóhídon viszont 182 marháról tudnak. A suttogás szerint májusban és júniusban közel 300 marha került kényszervágás alá. Az eltérések lényegesek, ha csak a 164 és 182 közötti különbséget vesszük is, nem is szólva a 300-ról. De fogadjuk el igaznak a

legkisebb számot, a 164-et. Ennyi kényszervágás kétségtelenül történt. Ez pedig 70—80 ezer kg. elcsúszást jelent. Kun Ernő beismerése szerint a közlekedési nehézségek és a szállítóeszközök hiányában nem egyszerű megtörténi, hogy a levágott állatok húsa megbűbösödött és azt el kellett ésmi.

Debrecenben a dolgozók hónapok óta színt is alig látják a húsnak és ugyanakkor a Hortobágyon el kell ésmi a megromlott húst! A közellátás szörnyű tehetetlenségére semmi sem mutat rá jobban, mint ez az egy adat.

De menjünk csak tovább. Valamennyi hús mégis bejutott Debrecenbe. Tegyük fel, hogy csak a fele. Mová lett ez a hús? A dolgozók nem igen láttak belőle semmit. A közellátás nem számolt el velük. Ha csak nem változott kámforrá

Debrecen és a Hortobágy között, akkor valami nyomának kellene lennie. A kényszervágott marhák bőre megérkezett Debrecenbe. Itt sincs azonban minden rendben. A bőrökön lévő hólyegző ugyanis nem azonos azzal a hólyegzővel, ami a jóvátehető szánt állatok bőrén lenni szokott.

A Szakszervezet a legelősebben állást foglal azzal a halogató taktikával szemben, ami a vizsgálat közben mutatkozik. Követeli, hogy a közellátási kormánybiztos minél előbb ajajosan nézzen utána a dolgozóknak. Ha bűnösök vannak, és pedig kétségtelen, hogy vannak, akkor bűnhődjenek meg szigorúan. Ezt követeli nemcsak a szervezett munkásság, hanem minden debreceni dolgozó érdeke is.

összefogás szükségességére. Mint az egész országban, Debrecenben is egyre szorosabbá, egyre bensőségebbé vált a vasút keretén belül a két munkáspárt együttműködése s nem utolsósorban ennek az együttműködésnek köszönhetjük a magyar vasút újjáéledését.

A magyar vasút büszkén állhat az ország népe elé. Valóban nem ünnepelhetné méltóbban a százéves évfordulót, mint világraszóló eredményeivel!

Üdvözljük a százéves magyar vasutat és derék dolgozóit.

A magyar vasút büszkén állhat az ország népe elé. Valóban nem ünnepelhetné méltóbban a százéves évfordulót, mint világraszóló eredményeivel!

A SzEB jóváhagyta diplomáciai kapcsolatainkat

A Szövetséges Ellenőrző Bizottság értesítette a magyar kormányt, hogy jóváhagyta a diplomáciai kapcsolatokat felvételét Romániával, Bulgáriával, Csehszlovákiával és Finnországgal.

A külügyminiszterek tanácsa pénteken befejezte ülészeit

A külügyminiszteri tanács pénteken befejezte ülészeit. A négy külügyminiszter pénteken kézfben ült össze. A délelőtti ülésen folytatták a német kérdés megvitatását.

A szovjetküldöttség megismételte nyilatkozatát, amely szerint nincs ellenvetése központi német igazgatás szervezése ellen, ami az első lépés lenne a központi német kormány létesítése felé. Egyben azonban ellenezte a német kérdés részletekben való megoldását, így a Ruhr-vidék ügye tisztázásának feltételét.

Azután az osztrák kérdésre került sor.

MEGALAKULT AZ ÚJ OLASZ KORMÁNY

Gasperi megalakította az új olasz kormányt. Maga vállalta a külügyi tárcát is. A kormányának 7 keresztény demokrata, 4 szocialista, 4 kommunista, 2 köztársasági párti és 1 pártokívüli tagja van.

MEGADÓZTATJÁK A NÁCI PÁRT TAGJAIT

A három osztrák vezetőpárt szombaton elfogadta azt az új törvényt, amely különadót és vagyonvédelmi vet ki a náci párt volt tagjaira. A törvény a hó végén lép életbe, de a 70 éven felüli náciak mentességet kapnak.

86 százalékos áremelkedés Amerikában

A statisztikai hivatal közlése szerint az Egyesült Államokban pénteken az elsőrendű szükségleti cikkek ára 86 százalékkal emelkedtek. Az árellenőrzés eltörlése óta a pénteki áremelkedés volt a legnagyobb. Két hét óta 22 százalékkal drágább a megélhetés Amerikában.

MEGNYÍLT A TÁVBESZÉLŐFORGALOM A SZOVJETÜNIOVAL

A Szovjetunióval a távbeszélőforgalom megnyílt. A távbeszélőforgalomban magyar részről valamennyi távbeszélő hivatal, a Szovjetunió részéről pedig Moszkva, Leningrad és a kievi távbeszélő hivatal veszi részt. 5 perces közönséges magánbeszélgetés díja 11.20 ar. frank.

Rendet az aratás és cséplés terén!

A Termelési Bizottság szombati ülése

Feszült hangulatban tárgyalt tegnap a Termelési Bizottság. Mindenféle rendtelenségnek, szabálytalanságnak jött híre a határól is, városból is.

Itt vannak mindjárt a cséplőgépek. Hetek óta mindig azt írjuk, nincs olaj, kell olaj. A cséplőgépek megbízottja a délkéti kiszaladgálta, még sincs. A Termelési Bizottság titkára sorra adja ki az utalványokat, nem váltja be senki a kereskedők közül. Ahogy tárgyal a Bizottság, közben is bejön egy géptulajdonos. Azt újságolja, végül jött minden üzletet az utalványával, mindenütt csak ezt mondják: nincs. Viszont egy iparosember, aki egész más szakmában dolgozik, kínál neki 50 kg prima olajat, alig drágábban a hivatalos árnál (1 kg-ot 15 kg búza helyett 16-ért). Kérdi, mit csináljon? — A Bizottság elnöke kerekén megmondja: ha az illető írást ad neki a búza átvételéről és biztosítani lehet, hogy nem kerül a búza feketekereskedelemben, akkor rendben van. Ha nem akar írást adni, menjen a géptulajdonos a gazdasági rendőrségre, ahhoz tartozik az olajrejtő ügye.

De még inkább odataroznak annak a kinyomozás, ki felelős érte, hogy rendes úton nem lehet olajhoz jutni Debrecenben? Ez a gép is már másfél napja állt, a többiek sorra állnak le, ha becsületesek és nem akarják elfektetni a kicséplé gabonát. Dorogról és más vidéki helyekről is a legnagyobb kétségbeesés híre érkezik: meg se tudnak indulni a csépléssel, nincs egy deka olajuk. Internáljanak végre néhány embert az olaj dugdosása miatt is. Azt is halljuk, útközben megcsapolják az olajoskosit, ki Szolnokot mond, ki Püspökáldányt. Tessék sürgősen utána nézni, mi igaz belőle!

Mentek ki a határba olyan gépek is, amik nincsenek rendesen kijavítva, szalma közé megy a szem. Ahogy mondják: mindenüvé folyik, csak a zsákba nem. Legyen erre is autó vagy kocsis végre, hogy repülőbiztonság ellenőrizhessen minden gépet, amelyiknél szemvesztés van, ahonnan le. Ezt a kevés szemet hagyjuk posékba menni?

Vita van a vontatás díja körül. Szombán 1, legfeljebb 1,2 mázsa volt, most egyezik 2-4 követelnek. A Termelési Bizottság, tekintettel a tekintendőkre, másfél mázst engedélyez maximumnak, ennél többet nem követelhet senki. Felszáladnak csak az számíthat fel a vontatásért, akinek erre külön engedélye van a polgármestertől.

Idegen gépek is lopóztak be a határba, bejelentés nélkül, ellenőrzés nélkül dolgoznak, vizsik ki a drága terményt Debrecen területéről. A mezei rendőrség, ahol ilyenre talál, természetesen kiutasítja.

Sokt beszélünk már a cséplésről, mikor az aratás ügye se tisztázott még. Egyse becslések szerint a gazdák 60 százaléka idegen, más községek, más vármegyéből jött aratókat fogadott. Ezek a szerződésüket nem látalmaztatták a Gazdasági Munkaközvetítőnél, annak a beleegyezése nélkül jöttek a debreceni határba, mikor itt is lett volna elég arató, sok nem is jutott munkához. Most ezek a szerencsétlenek, akik Hevesből, Borsodból, Szabolcsból jöttek el ideig,

nem lévén érvényes szerződésük, természetesen nem kaphatnak engedélyt a keresetük elszállítására sem. Debrecen külföldben sem engedheti meg, hogy vetőmagra alig elég terményét máshová hordják. „Két szegény ember között nehéz igazságot tenni“.

Az is kérdés: hova kell számítani azt az 50 kg gabonát, aminek a soron kívül való öröklését Öry István főispán, közellátási kormánybiztos engedélyezte az arató és cséplőmunkások részére. A főispán szerint ez pótkenyéradag, a

fejadagba nem számít be. A közellátási felügyelőség szerint be kell számítani a jövővi fejadagba. Az utóbbi szerint tehát az aratók, cséplők most az augusztusig való lisztjüket élnek fel, jutalmául nehéz munkájuknak. Hétfőn köldöttség fogja a főispánt újból felkeresni, tisztázza végre a dolgot, fehéren, feketén.

Híre jár végül annak is: a malomok éjjel-nappal dolgoznak és örlik az újból való lisztet — legfőbb feketén. Debrecenben nehezebben megy, de itt is tudunk olyan ma-

lomról, mert felibe örli engedély nélkül. Ha pedig vidéki malomba viszi ki debreceni ember a búzát, azt se kérdik, kicsoda, örlik meg neki.

Rendet kérünk és követelünk, rendet! Ha most kiszalad a hivatalosok kezéből a gazdasági élet irányítása, nagyon nehéz lesz újra megmarkolni. Ha kell, küldjenek ki teljeskörű bizottságot a dolgok irányítására, ha kell, hozzanak elrettentő büntetéseket, de ne engedjék, hogy a szigorú, de igazságos rendért, elosztásért hozott tengernyi áldozat semmivé váljék. Tessék erős kézzel helyyulni a dolgokba, de azonnal!

Aranyért és dollárért vásárolják fel a búzát Hajdú megyében

Nagyon jól tudjuk, hogy a gazdasági stabilizációnak egyik alapfeltétele az, hogy az új termés elfeketésével megakadályozzuk. Tisztában van ezzel a gazdasági reakció és a legkülönbözőbb manőverekkel igyekszik egyrészt a jó pénzbe vetett bizalmat megintatni, másrészt az új termés igazságos elosztását megakadályozni.

Hajdú vármegye területéről már több helyről érkezett jelentés a vármegyei rendőr-

séghez, hogy ismeretlen egyének aranyért és dollárért búzát vásárolnak szerte a falvakban. Pontos adatok még nem állnak a rendőrség rendelkezésére, azonban az egész vármegye területén megindították a széleskörű nyomozást a rejtélyes arany- és dollártulajdonosok felkutatására.

Mielőtt még egyáltalán konkrét eredményt hozna a hatóság munkája, le kell szögezzük, hogy azok a személyek, akik ilyen módon ront-

ják az új pénz és az új termés hitelét és aljas gazdasági manipulációkkal igyekeznek zavart kelteni, a legsúlyosabb büntetést érdemlik. Lehetséges, hogy a jelenlegi igazságügyi rendelkezések nem tartalmazznak kellő ellenintézkedéseket az ilyen üzlethez, azonban már most jóelőre gondoskodni kell arról, hogy adott esetben kellő paragrafusok birtokában fogadhassuk e díszes figurákat.

Tízet vagy húszat?

Golyót vagy kötelet?

A debreceni gazdasági rendőrség fokozott iramban dolgozott az elmúlt héten. Pénteken meglepetésszerűen végigrazzázták az összes debreceni bankokat, sorra fésülték át a helyiségeket, mindenkit igazoltattak és a gyanús existenciáikat megmutatták. Sok érdekes epizód tarkította ezt a rendőrségi rohamunkat, bár konkrét eredménnyel nem járt mégis bő tapasztalatokkal gazdagította a végrehajtó közeget és bizonyos útmutatásul szolgált a jövőbeni tevékenységét illetően.

Az egyik bankban például 100 kiló mézet találtak, ami önmagában véve nem esik büntető eljárás alá, de minden esetben jellemző a mai gazdasági életre. A méz a fűszerkereskedés helyett a bankban van, bizonyára nem a banktisztviselők vagy éppen a betétesek életének megédésítésére. Egy másik bankban nagymennyiségű textilárut találtak, szintén nem jár érte még büntetés, de azt hisszük, a dolgozó tömegek előtt világos, hogy nem az ő jólétiükre tartogatták a szöveteket.

Voltak igen mulatságos jelenetei és nyomozati eredményei is a razzziának. Az egyik bankban a sarokban gazdálkodó dollárt találtak. A nagy ijedségben a boldog tulajdonos megvált szeretett dollárjától, sorsára bízta, hogy ezzel

saját sorsán lendíthessen. Szegény dollár szomorúan és elhagyatottan fektet a földön, mélabúsán ábrándozva azokról a lehetőségekről, amelyek egy jóslatúalt valutázó zsebében vártak volna rá. A küldetését beteljesedett, kalandjai véget értek, ma már a Nemzeti Bank safejében elmélkedhet a debreceni gazdasági rendőrség tapintatlanságán.

Persze a nyomozók okuiva az elragyott dollár esetéből, kutattak mindenütt, bútorokban, székben, fotelokban, szőnyegekben, szelvényekben egyaránt. Egyikük a fotel mé-

lyéről kis levélkéket húzott elő. Helyes kis papírszeleteken rövid feliratok díszelgtek: adjál 10-et, adjál 20-at, kapok 10-et, kapok 20-at. Semmi több. Nem kell sok fantázia a következtetéshez. Nyilván nem almáról, vagy turós palacsintáról volt szó a kis levélkében. Figyelmébe ajánljuk azon almáról, hogy augusztus 1 után ezek az úriemberek golyót vagy kötelet kapjanak.

Mentők! Mentők!
3.563.271.912.633.240.000.000.000!!

A Magyar Nemzeti Bank hetijelentése

A bankjegyforgalom a július 7-i kimutatás szerint a június 30-i forgalommal szemben 3,566,994,641,457.16 P-pengővel 3,563,271,912,633.24 B-pengőre emelkedett. A lezártított értékek összege 3,000,084,618,090.97 B-pengővel 3,002,312,855,198.44 B-pengőre növekedett (ebből adópengőre szóló érték 1.44 B-adópengő). Az állami zsrószámlák egyenlege 1,047,062,384,727.97 B-pengővel 1,050,139,590,685.67 B-pengőre, az egyéb számlák egyenlege 1,533,832,681,940.73 B-pengővel 1,554,228,147,013.03 B-pengőre végeredményben tehát a zsrókövetelések együttes állománya összesen 2,580,895,055,668.70 B-pengővel 2,584,367,737,698.70 B-pengőre emelkedett (ebből adópengőben vezetett számlákon 3.90 B-adópengő).

Új dohányárak

A pénzügyminiszter július 14. napjával a dohánygyártmányok árát adópengőben felemelte: Az új árak a következők: Szivarok: Árpád 90 ezer, Kedves 90 ezer, Debrecen 70 ezer, Faintos 60 ezer, Faintos Nikotex 70 ezer, Csikós 50 ezer, 100 ezer, Béke 40 ezer, Béke Nikotex 45 ezer, Virginia 50 ezer, Magyar 30 ezer, Pajtás 24 ezer, Szabolcs 20 ezer, Munkás 12 ezer. Szivarok-dohányok: Legfinomabb magyar 320 ezer, finom magyar 280 ezer, közepfinom magyar 240 ezer. Pipadohányok: Vegyes pipadohány 100 grammos 160 ezer, 25 grammos 40 ezer adópengő.

Hadisegélyesek és hadigondozottak figyelmébe

A városi adópénztárból a július 14. órára esedékes hadisegély az A., B., C. Os. betűvel kezdődő nevű jogosultak részére I. évi július 15-én kerül kifizetésre a városi adóhivatal I. emelet 3. számú szobájában felállított pénztárnál.

Ugyanakkor a legénységi, altisztai és tiszti I. és II. osztályú hadirokkantak július 14. órára esedékes járuléka a HONOSZ Kossuth-utca. 43. számú helyiségében fizetettük ki.

Vádirat besugásért

Pánti Sándor 61 éves püspök-ladányi lakos ellen népelleses bűntett címén emelt vádat a népügyészség. Pánti 1944-ben feljelentette **Mogyoróssi András** gazdát, aki magánbeszélgetés közben azt mondta neki, hogy az oroszok külföldben megállják a helyüket, mint a németek és a magyarok, továbbá elmesélte, hogy az orosz rádió állítása szerint a szovjet csapatok 300 kilométer szélességben áttörték a frontot. Besugta azt is, hogy Mogyoróssi azt mondta: „Hitler hat hét alatt akart végezni az oroszokkal, de már hat hónapja tart a háború s nem úgy néz ki, hogy a németek győznének.“ A feljelentés következtében Mogyoróssi a debreceni kir. törvényszék annakidején el is ítélte „valótlan“ hírek terjesztése miatt.

Rejtélyes öngyilkosság

Tegnapelőtti váratlanul revolverdörmény verte fel a Nyil-utca 124. szám alatti ház csöndjét. A dörménre nagy riadalom támadt, az egyik szobában vérhaggyva rogyott össze ifjú Varga Ferenc 17 éves kereskedelmi iskolai tanuló. A 6.65-ös revolvergolyó jobb halántékába fúródott és azonnali halált okozott. Az egész család értetlenül áll a váratlan öngyilkosság rejtélye előtt, búcsúlevelet nem találtak nála, semmiféle támpont nincs az öngyilkosság okának felderítésére. Megtudtuk, hogy a 17 éves diák magába zárkózott, esendes és félrevonult fiú volt, nem barátkozott senkivel, rendszerint otthon ült és olvasott.

MEZEI TOLVAJOK ÉS CSIRKEFOGÓK GARÁZDALKODNAK A FÁY-DÜLÖBEN

Az elmúlt hetekben a baromfi-lopások és mezei tolvajlások száma veszedelmesen elszaporodott. A napokban jelentés érkezett a Fáy-dülő környékéről, hogy több baromfi-lopás történt. Tegnapelőtt Bodó Sándor feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettesek ellen, akik tőle 11 pulykát és több kacagót loptak el. Ugyanaznap tett feljelentést Sárkány Károly Fáy-dülő 41. szám alatti lakos, akinek földjéről ugyancsak ismeretlen tettesek 8 keve búzát vittek el. Az előbbi és a mostani jelentések alapján a rendőrségi nyomozás megállapította, hogy valószínűleg a Fáy-dülő környéki lopásokat ugyanaz a banda követte el és a meglévő nyomok alapján a szálak már bizonyos irányba vezetnek.

MEGALAKULT A TERMÉSZETTUDOMÁNYI KUTATÁSOKAT TÁMOGATÓK BARÁTI KÖRE

A Déri Múzeum előadó termébe zűfolásig megtöltött közönség előtt alakult meg a Természettudományi Kutatásokat Támogatók Baráti Köre. Az alapító bizottság nevében Öry István főispán mondott beszédet, kihangsúlyozva a Baráti Kör nemcsak célkitűzéseit, és annak óriási nemzetgazdasági lehetőségeit. A megnyitó beszéd után a Baráti Kör tiszteletének megváltására került sor és egyhangúlag Benyáts Emil nagykereskedőt választották elnöknek. Aelnök lett dr. Sántha Kálmán, Lányi Barna és Bakonszegi Imre, Társelnökök lettek: dr. Boga József, dr. Harsányi Imre, dr. Kövendi Lajos, dr. Lévy Zoltán, dr. Radó Rezső, dr. Sajó Sándor, Szigeti Gyula és Molnár József szak szervezeti titkár. Pótitkár lett Szűke Ferenc, titkárok: dr. Ury József és dr. Ványi Nagy Tibor. Dr. Törő Imre tudományos értekezése eemény volt a megjelentek számára. A hasonló tudományos előadások bizonyára hatalmas tömegeket foglalkoztatni.

ARANY- ezüstbevéltás
ENGEL ékszerezés
a Benyáts Áruháza

Vás

Vannak Debrecen kes reakciós figurái beállítottságúak adag butasággal is. Ma tudnillik mind ezista látszólag, előtt csendesen igy ni, mégis akad e ma fenn hirdeti is, úri mivoltát é öltözéget mutat, h szemére lépnek.

A legkitűnőbb p zolt jellemre a ké tiszteletben álló (n előtt) néhai földbit tisztt V á s á r y t t a j a t vesztett bér sajtós ténykedés nösség elé. V á s á r y t á g y i G á b o r S z p l a t t i l a k o s, f o g l a k e r t e s z, m á r m á s e g y 4 0 0 k v a d r á t o t e r t e l e t. A z e l s ő t e r m e s e g y h a r m a d s u n k n a k, d e e l b e m e g a l l a p o d á s t k ö l t s t a p o d á s é r t e m e l h a t á r o z o t t f e r m e s z t a r t o z i k f i z e l n i.

Tegnapelőtt a megjelent a snájd két alkalmazottja felszólította Szék harmadot, ami sze zesse meg. Termé azonnal tiltakozó tótt tartozását ó kert hozamából o n a k. M e g i s m u t a m e l y a n n a k i d e l e z o t t i k a b e r l o v á s z o n y á t. V á s á r y n e m z a v a r t a t t a n v e t e t t e a h a r m a d m e k j o g i é r z e k t e t e s e d e s e g y e z e r t e n k e z e b b o l é s z e b r e v g o n d o l t a, h o g y h a v e t t e, n y u g o d t a n e g y h a r m a d o t, h a n y t e k e z e l l e n k e.

Csodálatosképp nem hatódott meg landó a harmadot biátus Miklósunk elkezdte szidalmazni az ott tartózkodó rene kertészit is, „hűdös kommun Majd, mikor enn tésnek“ sem volt tása, bejelentet hogy felszed min radlesomog és e kéresztül a kert posva a paprik dühösen ordítózo búzom én a tí n szet többen vég e z e k r e a d o l g o k.

Józan észszel az né, hogy ezek u dühölti fujdokoly vártá, hogy mik viszik a rendőrs v o l t a. K i t t ű n ő b a r m e n t a r e n d ő r s e k f ő k a p t á n y h o z é s S z l á g y i e l l e n, m e d o n e k i a j á r a n d m e r e t á l l í t ó j a g o t t e t t e. A f ő k a p t a n y m e g g y ő z n i ó r á t a r t o z i k é s h

Piros belsőgumi első
Piros szeleppgumi, p
Emer külső csakis
Katz
(Szombaton a

Kerékpár, varrógép
porszívógépek és alkatrészek
BLEIER
Eladás, vétel, csere

Rádió, villanszerelés
és javítás gyorsan és pontosan
VAJDA
HATVAN-UTCA 2. SZ.

irat besugásért

Sándor 61 éves püspök-
kos ellen népellenes bün-
n emelt vádat a nép-
Pánti 1944-ben feljelen-
gyorósi András gazdát,
mbeszélgetés közben azt
ki, hogy az oroszok kü-
gállják a helyüket, mint
és a magyarok, továbbá
hogy az orosz rádió állít-
at a szovjet csapatok 300
zéltségében állítotték a
esztéta azt is, hogy Mo-
zt mondta: „Hitler hat
kari végezi az oroszok-
nár hat hónapja tart a
nem úgy néz ki, hogy a
yönzének.” A feljelentés
Mogyoróssit a debreceni
örvényszék annakidején
„valótlan” hírek terjesz-

ves öngyilkosság

öt váratlanul revolver-
re fel a Nyíl-utca 124.
ház esődjét. A dörre-
riádalom támadt, az
aban vérbefagyva ro-
ifjú Varga Ferenc 17
kedelmi iskolai tanuló,
evolvergolyó jobb halán-
dott és azonnali halált
egész család értetlenül
lan öngyilkosság rejte-
sülvelet nem találtak
ifje támpont nincs az
g okának felderítésére,
hogy a 17 éves diák
között, esendes és félre-
völt, nem barátkozott
ndszertől ofthon áll és

OLVAJOK ÉS CSIRKE-
GARÁZDÁLKODNAK
FÁY-DÜLÖBEN

heleken a baromfi-
mezej tolvajlások száma
en elszaporodott. A na-
ntés érkezett a Fáy-dü-
ről, hogy több baromfi-
Tegnapelőtt Bozóó
elentést tett a rendőrsé-
fen teltek ellen, akik
kút és több kacsát lop-
vanaznap tett feljelen-
ány Károly Fáy-dülő
atti lakos, akinek föld-
csak ismeretlen tettes-
buzát vittek el. Az
a mostani jelentések
rendőrségi nyomozás
ta, hogy valószínűleg a
környéki lopások
banda követte el és a
omok alapján a szálak
os irányba vezetnek.

ULT A TERMÉSZET-
NYI KUTATÁSOKAT
TÖK BARÁTI KÖRE

üzem előadó termék zú-
toltó közönség előtt, ala-
Természettudományi Kut-
ozatók Baráti Köre,
bizottság nevében
án mondott beszédet, ki-
a Baráti Kör nemcsak
annak örösi nemzeti-
ségeit. A megnyitó beszéd
ti Kör bizottságának meg-
herült sor és egyhangúlag
nagykereskedőt, válnak
nek. Alélnök lett dr.
án, Lányi Barna és Ba-
e, Társelnökök lettek: dr.
r. Harsányi Imre, dr.
os, dr. Lévay Zoltán, dr.
dr. Sajó Sándor, Szigeti
Inár József szakszervezeti
ár lett. Szóke Ferenc,
Ury József és dr. Vátyi

Imre tudományos érteke-
völt a megjelentek szá-
onló tudományos előadá-
a hatalmas tömegeket
ni.

NY-
ezüstbevéltás
EL ékszerésnél
a Benyáts Áruháznál

Vásáry Miklós úr feljelent...

Vannak Debrecenben igen érde-
kes reakciós figurák. Ezek jobbold-
ali beállítottságuk mellett jelentős
adag butasággal is rendelkeznek.
Ma tudniillik minden jólnevelt fa-
sista látszólag, a nyilvánosság
előtt csendesen igyekszik viselked-
ni, mégis akad ehéttve egy-kettő,
aki feneben hirdeti most is feudá-
lis, úri kiváltság és komoly sértő-
dőséget mutat, ha ezért a tyúk-
szemére lépnek.

A legkitűnőbb példa a fent vá-
zolt jellemre a közismert és köz-
fiszteletben álló (már a reakciókók
előtt) néhai földbirtokos és katoná-
tiszt Vásáry Miklós úr. Derék-
fejű veszített béresnyúzókn ismét
sajátos ténykedéssel lép a nyilván-
osság elé. Vásáry Miklóstól Szi-
lágyi Gábor Székfü-utca 15. sz.
alatti lakos, foglalkozására nézve
kerész, már második éve bérel
egy 400 kvadrátos konyhakertnyi
területet. Az első évben a bérlő a
termés egyharmadát fizette Mikló-
sunknak, de ebben az évben új
megállapodást kötöttek. Az új meg-
állapodás értelmében Szilágyi meg-
bátározott természetbeni juttatást
kötözik fizetni.

Tegnapelőtt a konyhakertben
megjelent a snájdj Vásáry Miklós,
két alkalomoztja kíséretében és
felszólította Szilágyit, hogy a
harmadot, ami szerinte jár neki, fi-
zesse meg. Természetesen Szilágyi
azonnal tiltakozott, hiszen a kikö-
tött tartozását ő már egy másik
kert hozamából megadta Vásáry-
nak. Meg is mutatta a szerződést,
amely annak idején szabályozta
kötöttük a bérlő és bérbeadó jog-
viszonyát. Vásáry Miklós azonban
nem zavartatta magát. Tovább kö-
vetelte a harmadot és végül ősei-
mek jogi érzékétől sarkalva a szer-
ződést egyszerűen kikapta Szilágyi
kezéből és zsebreavágta. Nyilván úgy
gondolta, hogyha a szerződést el-
vette, nyugodtan követheti az
egyharmadot, hiszen nincs bizo-
nyíték az ellenkezőjére.

Csodálatosképpen Szilágyi ettől
nem hatódott meg és nem volt haj-
landó a harmadot megfizetni. Rab-
biátus Miklósunk erre feldühödött,
elkezdte szidalmazni Szilágyit, sőt
az ott tartózkodó Nachoresics Fe-
renc kerécszt is, többek között le
„büdös kommunisztáza” öket. —
Majd, mikor ennek a „súlyos sér-
tésnek” sem volt meg a kellő ha-
tása, bejelentette Vásáry úr,
hogy felszed minden harmadik pa-
radicsomot és elkezdett szaladni
kereszteül a kerten, össze-visszapa-
posva a paprikafüveket. Közben
dühösen ordított, hogy „majd el-
buzom én a ti notátokat”. Az egé-
szet többen végignézték és mind-
ezekre a dolgokra tanúk vannak.

Józan észszel az ember azt bihe-
né, hogy ezek után Miklós úr a
dühből feldokolva hazarohant és
vártta, hogy mikor jönnek érte és
viszik a rendőrségre. Szó sincs
eola. Kötött barátunk másnap fej-
ment a rendőrségre, egyenesen a
főkapitányhoz és feljelentést tett
Szilágyi ellen, mert az nem hajlan-
dó neki a járandóságot kifizetni és
mert állítólag őt súlyosan megsér-
tette. A főkapitány elvtárs alig
máta meggyőzni, hogy az ügy nem
őrá tartozik és ha feljelentést akar

tenni, talán az illetékes rendőr-
tisztánál tegye meg. Miklósunk va-
lószerűleg rangján alulnak tartot-
ta, hogy a főkapitányt, a sors-
beosztási személyeje egyáltalán
szóba is álljon. Valóban gondolko-
dóba esünk, hogy Miklós úr jelle-
mének fő vonásai: az ostobaság,
szemtelenség vagy fasizta beállít-
ottság közül melyik sugalmazta
ezt a lépést. Ha már nyíltan erő-
szakoskodik, demokrácia ellenes
megjegyzéseket tesz, hogyan van
merse utána feljelentést tenni.
Nyilván elfelejtette, hogy a hátyja
már nem polgármester és a Vásáry
testvérek korlátlan uralma véget-
ért Debrecenben.

Nem akarunk elébe vágni a
egész ügynek, hiszen Szilágycik is
megettek a feljelentést, azonban
megállapíthatjuk, fejtáborított, hogy
ilyen nyíltan és szabadon garáz-
dálkodhassék még ma is az a Vá-
sáry Miklós, akinek egész múltja

tisztán áll a közvélemény előtt.
Valóban megkérdendők az egyszé-
rű dolgozó emberek: hát nem vál-
tozott semmi sem? Hiszen csak rá
kell nézni erre a volt katonatiszt-
re, pár elejtett szavát kell megfi-
gyelni: ez az ember nem is bur-
kolt, de nyílt elfeisége a demokrá-
ciának. Hát előfordulhat az még
1946-ban, a demokratikus Magyar-
országban, hogy egy volt népnúzó
földbirtokos, egy kidobott reakciós
katonatiszt egyszerű földművelő
emberekkel erőszakoskodjék.

A fenti esethez nincs több hoz-
záffüznivalónk, rendőrségi ügy,
megy tovább a maga útján. Figyel-
meztetjük azonban Vásáry Miklós
urat, vigyázzon, nehogy kellemet-
len meglepetések érjék. Vigyázzon,
mert esetleg az alatt a rövid idő
alatt is, amíg szabadon jár-kál,
megpróbálják egyesek leszoikatni
pökhendi, úri allúrjeiről. S—ó.

Szabotázs miatt
állnak a cséplőgépek
Hajdú megye több községében

A mezőgazdasági munka folyo-
nosságának megakadályozására a
reakció különböző fogásokat alkalm-
maz. Egészen bonyolult szálak ve-
zetnek a szabotálókhoz és csak
igen nehezen lehet kibogozni,
hogy valójában ki is az értelemi
szerző.

Megittuk, hogy pénteken Hajdúná-
ásról küldöttség jött a főispánhoz.
A polgármester bejelentette, hogy
a cséplés megállt, mert nincs olaj.
Akkor csak azt mondták, hogy a
kiutalt olajmennyiség nem érkezett
meg a kijelölt kereskedőkhöz. A
főispán utasította a debreceni cé-
geket, hogy utaljanak ki megfelelő
mennyiségű olajat Hajdúnánás ré-
szére. Ez megtörtént részben és azt
hittük, hogy a kérdés megoldódott.
Tegnap délelőtt telefonértesítést

kaptunk Hajdúdorogról, hogy
a cséplés áll, a munkások a
piacon ténferegnek, nincs
munka.

Az olaj Hajdúdorogra sem érkezett
meg. Nem sokkal később Hajdúná-
ás is jelentkezett, ott is kevés az
olaj. Az olajellátás megyei vis-
zonylatban a gazdasági felügyelő-
ségre tartozik, természetesen azon-
nal megkerestük a felügyelőséget
is. Az információ az volt, hogy
olaj van ugyan kiutalva, de nem
érkezett meg. Ami szabadforgalmú
olaj van a kereskedőknél, azt csak
késpénzért adják és a földművel-
lőügyi minisztérium által hitelbe
adott olaj elakadt.

Szolnokon egy vagon olaj vesz-
tegel már napok óta, ami Haj-
dú vármegye részére van ki-
utalva, állítólag csak tegnap
indították útnak.

Teljes a zűrzavar az olajfronton
és felületes szemlélő esetleg egyszé-
riően csak a bürokráciában keres-
heti a zűrzavar okát. Nem akarjuk
állandóan a falvak dolgozóit, ebben
esetben nem csupán bürokráciáról
van szó. Oláh Imre nádudvari elvtársunk
az elmúlt hét keddjén a
járásai gazdasági felügyelő megbízo-
levelét vitte fel a földművelésügyi
minisztériumba. A levélben a gaz-
dasági felügyelő sürgős intézkedést
kért, mert Püspökladányban na-
gyobb mennyiségű olaj vár át-
adásra, azonban a rendelet szerint
csak finác adhatja át az olajat.
Oláh elvtársunk egy teljes napot
szalagált a minisztériumban, míg
ígéretet kapott, hogy intézkednek.

Azóta 12 nap telt el, ahogy a
püspökladányi pályaudvar nem
jött el Debrecenbe, ugyanúgy
nem szállították az olajat sem
tovább és az átadás sem tör-
tént meg.

Ez a való helyzet a traktorolaj
körüli. Hozzáfűzhetjük még, hogy
májusban lennjárt Debrecenben az
országos termelési biztos és ő je-
lentette ki, hogy a földművelésügyi
minisztérium az üzemi anyaggaz-
dálkodást kiadta albérlébe egy ma-
gánvállalatnak, megjegyezte azt is,
hogy igen komoly bajok vannak az
olaj körül, mert

ez a magánvállalat mindent
előbbre helyez az ország érde-
keiért.

Emlékeztünk, hogy milyen fan-
tasztikus módon emelkedett hat
hét alatt, februártól áprilishig az
olaj ára. Ezt is ennek a magán-
vállalatnak a manipulációja okozta.
Persze, most is horribilis ára van
az olajnak, annak is, amit a kor-
mány hitelbe ad a gazdáknak. Egy
kiló olajért 15 kiló búza sok, de az
is lehetetlenség, hogy július 12-én
délben 275.000 adópengő egy kiló,
estére már ezzel szemben 1 millió
200.000 adópengő.

A megoldás igen nehéz, azonban
nem lehet aggályoskodni és kesz-
tyűs kézzel simogatni a szabotá-
zókat.

Nyilvánvaló, hogy súlyos mu-
lasztás történt, minden perc,
amíg állnak a gépek, az új
pénz stabilitását veszélyezteti.

Állapítsák meg, ki a felelős azért,
hogy Hajdú megye községeiben áll-
nak a cséplőgépek. Adják az üzem-
anyaggyártóknak teljes egészében
át a gazdasági felügyelőségnek.
Töröljék el az ostoba bürokratikuss
intézkedéseket, amelyek a pénzügy-
igazgatóság ellenőrzését írják elő
az olajátadásnál. Vizsgálják meg a
földművelésügyi minisztérium által
is támogatott üzemanyaggyártók
ártelemi szerzőit és a szabotálókat
haladéktalanul vonják felelőségre

Forintvédő bizottságokat!

Hivatalos jelentésekből, sajtónyi-
latkozatokból meggyőződhetünk ar-
ról, hogy a stabilizáció gazdasági
alapfeltételei adva vannak: termé-
lésünk már megfelelő fedezetet
nyújt a jó pénz megteremtéséhez.

Mégis, az ország felelős demokra-
tikus vezetői küzdelemre szólítják
fel az ország népét, — harcba hív-
nak mindannyiunkat a forint védel-
méért. Felmerülhet a kérdés: hogy-
ha gazdasági téren minden meg-
történt már a jó pénz biztosítá-
sáért, milyen küzdelem állhat még
előttünk, mi tennivalónk van még
hátra?

A kérdésre naponta százszor is
megkaptuk a választ. Megadják rá
a választ a spekulánsok üzemei,
megadják a választ a lelkiismeret-
len üzérkek kapzsi mesterkedései, a
piaconon észlelhető jelenségek, de
megadják a választ egyes sajtóhan-
gok is, melyek sokszor már nem is
burkolton próbálják háttámadni
a magyar demokráciát a stabilizá-
cióért vívott harcában.

Számítalanszor leszögeztük már,
de nem hangozthatjuk elégszer,
hogy az országban nem mindenki-
nek érdeke a stabilizáció s így ter-
mészetes, hogy sokan akad-
nak, akik körömszakadtáig harcol-
nak ellene. Az infláción nyerész-
kedő nagytöke nem szívesen engedí-
ki kezéből a harcoslás lehetőségét.
Éppily kevéssé örülnek a stabilizá-
ciónak a mult rendszer politikájá-
nak hatalmukat vesztett kalandorai,
kik legjobb propagandalehetőségü-
ket vesztik el a nyomor megszün-
tével.

A politikai és gazdasági reakció
ugyanazt akarja: minél tovább ha-
lasztani a stabilizációt, minél to-
vább fokozni az inflációt. Ez a cél-
juk tettekben is megnyilvánul. Má-
ris keresik a pontot, ahol részt üt-
hetnének a jó forinton, hogy azt is
a pengő sorsára juttassák.

A kérdés tehát: hogyan védekez-
zünk a forint ellenségei ellen?
Az első és legfontosabb tenni-
való: folytatni azt, amit elkezd-
tünk. Folytatni a termelő, az építő
munkát, továbbra is helytállni az
üzemekben, a földeken és az író-
asztalok mellett.

A politikai és gazdasági reakció
arra számít, hogy az infláció utol-
sú heteiben végsőkig fokozott nyo-

mor komoly kieséseket okoz majd
a munkateljesítményben. Ezért
használ fel minden eszközt arra,
hogy növelje az elkéserejét a dol-
gozó tömegek között. Az árakat fel-
felé hajszoló gazdasági manőverek
és az infláció megállíthatatlanságá-
ról terjesztett suttogó hírek egy-
aránt a reakció mesterkedései.

Minderre csak egy válaszunk le-
het: dolgozni! Átvészeltük a hu-
szonöt éves Horthy-reakció elnyoma-
tását, élve kerültünk ki Száfasi
rámurálma alól, átéljük a háborút
követő nyomor mástéleves idősza-
kát, — ne engedjük, hogy éppen a
cél előtt legyen úrrá rajtunk az el-
keseredés.

Három hét áll még előttünk. Há-
rom hét múlva — ha egyik pilla-
natról a másóra nem is csöppe-
nünk földi paradicsom közepébe —
mindenesetre sokkal könnyebb lesz
helyzetünk. Nem fordulhat majd
elő, hogy a munkás tanácsalainul
áll meg a piacon, kezében heti bé-
rével s nem tudja, hogy mit vásá-
roljon hatnap! munkájának ered-
ményéből: egy kiló tököt, vagy fél-
kiló gyümölcsöt? Nem fordulhat
elő, hogy a paraszt terményeinek
árából ne tudja megvásárolni a
legszükségesebb ipari cikkeket. Ha
a teljes bőséget és jólétet nem is
hozza még meg a forint, de meg-
hozza azt, ami a legfontosabb:
biztos megélhetést minden dolgozó-
nak.

Adéig is: munka, munka és —
bármilyen nehéz is — még egy
arasznnyi türelem!

De nemcsak ebben merül ki min-
den tennivaló a jó pénzzel szem-
ben. Fel kell készülnünk arra az
igen valószínű lehetőségre, hogy a

MÉSZ,
cement, gipsz, petróleum
tengeriért,
burgonyáért
Hatvan-utca 21. szám.

SOKONAI-SZÍNHÁZ
Július 14-én, vasárnap
délután és este
Süllí Manyi és Rajz Jancsi
felléptével
Egyetlen éjszakára
Operett 3 felvonásban
Hétlőn és kedden
Dolgozók akciós előadása
Tokaji aszu
Operett
Süllí Manyi és Rajz Jancsi
felléptével

Braudstein Veronika
és
László Endre
folyó hó 14-én Szepességi-utca 14.
szám alatt, délben 1 órakor tartandó
esküvőjükre ezúton hívják meg sze-
retettel rokonaikat, barátaikat és
ismerőseiket

Ballon-
kabát
férfiruha, nőikabát
szövet, bélésáru
Vágó Sándor
Piac-utca 33.
Széchenyi-utca sark

Piros
belsőgumi elsőrangú minőség
Piros
szeleppgumi, prima ragasztó
Emergé
külső csakis
Katz Piac-utca 60. szám
(Szombaton az üzlet zárva!)

Nyári mintás
selymek férfi szövetek
nagy választékban
Márkus és Dukesznel
Piac-utca 51 sz.

HARC a gazdasági szabotázs ellen

A debreceni gazdasági rendőrség megindította a könyörtelen harcot az üzérkedők, valutázók, tiifkos kéjelgők, mezeti tolvajok és a beszolgáltatást szabotálók ellen

Az infláció rohamos emelkedésével párhuzamosan nő a dolgozók nyomora. De növekszik azoknak a felkiismeretlen kufároknak a száma is, akik kihasználva a gazdasági anarchiát, parazita-módra élik könnyelmes heréletüket. A dolgozó tömegek növekvő elkeseredéssel figyelik munkájuk verejtékének vámszedőit, hangulatuk napról-napra kiélezettebbé válik. A harc az ingyencélok ellen nehéz és szívós munkát igényel. Akkor, amikor a belügyminiszter minden vármegyében elrendelte a gazdasági rendőrség megszervezését, komoly feyvert adott a hatóságok kezébe.

Megírtuk az elmúlt héten, hogy Debrecenben is megszervezték a gazdasági rendőrséget és egyheti kezdeti működés után már jelentős sikereket is tud felmutatni. Felkerestük a debreceni gazdasági rendőrség vezetőjét és megkértük, hogy nyilatkozzon a gazdasági csoport megszervezéséről, működéséről, feladatairól.

A politikai osztály kebelén belül — kezdte beszámolóját Braun Miklós rendőrszázados — megalkult a gazdasági rendészeti csoport, melynek fő feladata, hogy ezekben a rendkívüli nehéz időkben hozzájáruljon a gazdasági rend alapjainak megteremtéséhez. Különösen kezdetben óriási nehézségekkel kell megküzdenuünk és bár az a cél, hogy július utolsó heteiben erős kézzel igyekezzünk rendet teremteni a gazdasági anarchiában, igazán komoly eredményekre csak a jó

pénz bevezetése után lehet számítani. Természetesen már most elkezdődik a mezőgazdasági szabotázs elleni kiméletlen harc és ez különösen a cséplési, beszolgáltatási és örlések körüli visszasságok megszüntetésében csúcsosodik ki. Jelenleg a gazdasági rendőrség főfeladata, hogy gondoskodjék a beszolgáltatási rendelkezések pontos betartásáról és a beszolgáltatott termények igazságos elosztásáról.

Megkérdeztük, melyek azok a nehézségek, amelyek ezen a téren komoly akadályokat jelentenek.

— A debreceni főkapitány utasítást adott a gazdasági rendőrségnek, hogy saját hatáskörében terjesse ki az ellenőrzést a cséplésre, mert ott már kezdeti stádiumban meg lehet akadályozni a készletek elrejtését. Ellenőrző a rendőrség a beszolgáltatást, valamint a gabona- és lisztművek szállítását is. Itt nagy gondot okoz, hogy könnyen vissza lehet élni a szállítási engedéllyel, mert azok 10 napos időtartamra szólnak és ugyanazzal a szállítási engedéllyel több szállítást is lehet eszközölni. Persze jogtalanul. A jövőben ezt megakadályozzák, minden egyen szállításhál megjelölik az időpontot és kiküszöböljük a visszaélést.

Érdeklődünk a debreceni gazdasági rendőrség eddigi munkájáról és eredményeiről.

— Rövid egy hét alatt — hangzik a válasz — már jelentős eredményeket tudunk felmutatni. Állandósítottuk a vasúti razzáka!

ahol lekapszoljuk a valutázókat és üzérkedőket. Egy hét alatt számos őrizetbevétel történt és az eddigi adatok alapján a nyomozás százalékosan messze és nagyszabású üzelmek leleplezése felé vezetnek. A mezeti tolvajokkal szemben vannak kezdeti sikereink.

Felkerestük ezután Molnár Győző elvtárs rendőralezredesét, Hajdú vármegye és Debrecen főkapitányát és megkértük, hogy nyilatkozzon azokról a rendszabályokról és büntető intézkedésekről, amelyeket a gazdasági szabotálók ellen léptettek életbe.

A debreceni gazdasági rendőrség — mondotta a főkapitány elvtárs — megindította a könyörtelen harcot az üzérkedők, valutázók, tiifkos kéjelgők és a beszolgáltatást szabotálók ellen. Szilárd elhatározásom, hogy felszámolom az ingyencélok, álfoglalkozásuk és paraziták hadát. Közmunkabrigádokat fogunk ezekből felállítani, találmunkaalkalmat számukra, a hányák és üzemek lárt karokkal várjuk őket. Már az elmúlt héten több internálásra adtam utasítást és az elkövetkező hetek folyamán a zavarosban halászók elleni harcban állandóan növekedni fog az újabb internáltak száma. ***

A debreceni gazdasági rendőrség eddig elért eredményei bizonyos megnyugvást kell keltsenek a dolgozó tömegekben. Az utolsó 48 óra alatt 8 személyt internáltak, a gazdasági csoport fáradszónal végzi munkáját. Nem várunk eseményeket és tudjuk, hogy egyik napról a másikra nem lehet rendet teremteni a gazdasági anarchiában, azonban a főkapitány elvtárs erélyes intézkedései és a gazdasági rendőrség eddigi munkája komoly ígéretet jelent, hogy a stabilizációért folytatott küzdelemben a debreceni rendőrség meg fogja állni a helyét.

Segítsünk tizenhat amputált hadirokkanon!

A nagyerdei Diakonissza Otthonban 16 amputált hadirokkanon él. Ezeknek a honvédeknek sorsa nyilvánosság elé kívánkozik. A népjóléti minisztériumtól élvezett ellátmányuk a sokszor emlegetett doboz gyufa megvásárlására sem elegendő, úgy, hogy hosszú hetek óta csak azok az adományok tengődnek, amelyeket az őket ápoló diakonissza testvérek gyűjtenek számukra.

Táplálkozásuk embertelenül silány. Reggeljük: kőményjeves, szárazon pirított lisztrel, ebédjük tavalyi borsó, bab, vasesorájuk ugyanaz, vagy puliszka. Súlyosbítna helyzetüket az a tény, hogy kivétel nélkül romániai, csehszlovákiai, jugoszláviai és kárpát-ukrajnai illetőségűek és így rokonaink, hozzátartozóik támogatását sem élvezhetik. Orvosok hősiés erőfeszítéseket tesz meggyógyításukra, azonban a legprimívebb műszerek vagy gyógyszerek sem állnak rendelkezésére. Sem mosdótál, sem veder nines a kórházi felszerelésben.

Normális körülmények között ezeknek a több hónapal ezelőtt eszkonolt katonáknak már meg kellett volna gyógyulniuk, azonban az a láptérképben silány kosztolás oly nagyfokú verszegénységet eredményez náluk, hogy

Ilyen feltételek mellett grógyulásuk szinte kilátástalan, de mindepsetre hosszú hónapokra kitölődik.

Amúgyis nehéz helyzetüket még elviselhetlenebbé teszi az a tény, hogy áramot heteken át nem kaptak a Diakonissza otthon és így sem világításhoz nem juthattak.

sem az ápolásukhoz szükséges áprilizálást nem tudták élvezni. Ugyanilyen válságos helyzetben vannak a katonákat ápoló református diakonissza testvérek is. A háborús események következtében megrongált épületek már helyreállították. Több mázsa türejelket a testvérek hordottak el és ugyancsak ők meszeltek be az egész hatalmas épület belsejét.

Amikor figyelmezteltük illetékeseket a bajok orvoslására, egyben felhívással fordultunk Debrecen város közönségéhez, hogy a jobb sorsra érdemes katonákat a rendelkezésükre álló eszközökkel segítsék. Elemiszert, zöldségfélék, dohányt, gyümölcsöt hocsásanak az intézmény rendelkezésére. Külső kérjük a Demokratikus Nőszövetséget és a karitatív intézményeket, hogy gondoljanak ezekre a katonákra, akik számukra teljesen idegen érdekekért egészségüket, testi épségüket áldozták. A Helyi Vasúli igazgatóságától 16 darab villamos, szabadjegyet kérnek a rokkantak, mivel a városi nagy távolságban levő otthonukból gyalog kimozdulni képtelenek. Olvasnivalókat, könyveket, folyóiratokat szintén szeretnénk, hogy az elmúlt évek alatt mulasztottakat pótolhassák. Az adományokat a „Néplap” kiadóhivata (Bajcsy-Zsilinszky-utca 16.) szivesen továbbítja. A katonák nevében köszönetet mondunk a városi üzemi ügyosztálynak a világítási áram bekapcsolásáért.

M. J.
A HETI ELŐFIZETÉSI JEGY szelvényét minden lapárusnál beválthatja újságra.

A XVIII. század végén Franciaországban a harmadik rend, a gazdagodó városi polgárság nyugtáknak érezte már a hűbéri társadalom korlátait és harcot kezdett a földesurak ellen. Ez a harmadik rend nem volt megvetendő ellenfél, mert az ipar és kereskedelem fejlődése hatalmas gazdasághoz juttatta. A kialakult kézműipari üzemek sok helyen a munkások százait foglalkoztatták. A XVIII. század közepén egyedül Lyonban a selyemszőő iparban 48.000 munkás dolgozott. A feltörekvő új osztály, a városi polgárság maga köré tömöríti az elnyomott parasztság nagy tömegeit és nagy polgári forradalomban vinya ki az új társadalmi forma, a tőkés társadalom győzelmét.

XVI. Lajos 1789 májusában az események kényszerítő hatása alatt 175 évi szünet után összehívja a rendi országgyűlést. A rendi gyűlés a feudális Franciaország törvényhozó testülete volt, kizárólag az abszolút monarchiát, az uralkodó osztályok, a főpapság és főnemesség érdekeit képviselte. Am az 1789 májusában összehívott rendi gyűlés a harmadik rend döntő túlsúlyának hatására átalakult alkotmányozó nemzetgyűléssé és ezzel a ténnyel a polgárság támadásba lendült az abszolút monarchia megdöntésére. A feudalizmus korlátainak megsemmisítésére.

A nemzetgyűlés elhatározta, hogy addig nem mennek szét, amíg az alkotmányt el nem készítették. A királyi udvar, a francia reakció igyekezett meggátolni a nemzetgyűlés sikeres lefolytatását, mert nagyon jól tudta, hogy az alkot-

mány megalkotása, az abszolútizmus, az uralkodó osztályok jogainak megsemmisítését jelenti. A hangulat Párizsban azonban igen forróvá vált. Az ellentét mindjobban kiéleződik, június 23-án kisebb összeütközésre kerül sor a civil lakosság és az idegen, zsoldos királyi testőrség között. Ekkor az udvar államosínyt rendez, elbocsátja a polgárság előtt népszerű minisztériumot és a legnépszerűbb minisztert, Neckert száműzi. Ez történt július 12-én, Párizs népe a hírek hallatára forrong, másnap már szünetel a munka, a Mars mezőn a királyi felfegyverzett csapatok, Párizsban a felzaklatott tömegek állandóan növekvő forradalmi hangulatban gyülekeznek.

Július 14. A Bastille ormán öreg ember áll. De Launay márki, a várbörtön parancsnoka. Odatartan beláthatatlan emberáradat tolong és fenyegeti öklével a gyűlölt erősséget.

Franciaországnak nem volt gyűlöltebb épülete a Bastille. Ezek a tömör, félmeteres falak évszázadokon keresztül rejtették el mindazokat, akiket a zsarnokság, az abszolút királyság egy vagy más okból kényelmetlennek talált. Ide kerültek azok, akikről az udvar rövid úton akart megszabadulni. Itt szenvedtek a politikai foglyok, azok, akiknek írásai, szavai vagy csak gondolatai felkeltették a hatalmasok gyűlöletét.

De voltak a Bastillenek más

JÚLIUS TIZENNÉGY

foglyai is. Polgárok, kiknek felelőségét vagy leányát megkivánta az úr, aki hozzá tudott jutni egy „lettre de cachet”-hoz, ugyanezek között a falak között simlódtek. A Bastille soha nem adta vissza áldozatát. Nyomatlanul tüntek el, hang nem hallatszott többé róluk, hang nem tudott eljutni hozzájuk a külvilágból. Ha leveleket adtak át öreiknek, a levelek ott maradtak a börtön irattárában és csak akkor kerültek napvilágra, amikor a nép dühe szétszórta őket.

Július 14-én a párizsi nép végre megtalálta azt a célt, melyért érdemes volt feyvert fogni. Az emberi jogokért, a zsarnokság ellen a küzdelem nem kezdődhetett volna el méltóbban, mint a Bastille lerombolásával. A tömeg hozzájutott a feyverekhez. A Hotel des Invalides pincéjében ezer-számra heverték puskák, sőt még ágyúkat is találtak. A szíamí király ajándékát, egy ezüst ágyút fordított a forradalmi tömeg a Bastille kapui ellen s úgy követelte a vár feladását. De Launay, a parancsnok gödösen utasította el a forradalmárokat üzenetét, akik szabad elvonulást ajánlottak. Fitymáló tekintete azonban hamar jéges rémületté változott: a Bastille ostroma megkezdődött.

A francia gárdisták, a nép fiaival együtt indultak rohamra a zsarnokság gyűlölt szimbóluma ellen. Rohamuk ellenállhatatlan volt, a kapuk összeszertek, a tömeg beözönlött, az abszolút királyi hatalom

fellegrvát elfoglalta a nép. *** Odakünn Versaillesben csak későn értesültek az eseményekről. Eleinte nem akarták hinni bennük, de végül jelentést kellett tenni a királynak. De hiszen ez már lázadás — mondotta elgondolkozva a király.

Nem felség, — válaszolt a jelentést tevő — ez már nem lázadás. Ez már forradalom. Valóban július 14-ét Franciaország a nemzet ünnepének tekinti azóta is és a Bastille bevételenek emléknapján feygyeletes örömmel emlékeznek azokról, akik az abszolút királyság börtönfalait összetörték. Szimbólikus értelemben a Bastille ostroma az egész forradalom jelképévé vált.

Százötvenhét év távlatából nekünk szocialistáknak két nagy tanulságot kínál július 14. Párizs felfegyverzett népének mindent elsöprő rohama lerombolta a zsarnokság várát, és az első tömegmegmozdulás sikerei további, távolabbi célok felé sodorták a forradalmi erőket. A feudális rend béklyóit szétfeszíteni akaró polgárság vezette a céhek munkásait és az elnyomott jobbágyokat egy haladottabb, fejlettebb társadalmi rend megalapozása felé. Július 14.: a társadalmi rendszerek fejlődésének egyik határköve és a szocialista történelemszemlélet által hirdett emberi haladás igazolása.

Bár a Bastille falainak ostrománál a védekező svájci testőrök széles rendet váltak a rohamozó párizsi munkások sorában és a feudálisizmus utolsó bástyájának romjait sok francia proletár vére áztatta, mégis a romokon a francia polgár épített magának új országot, a „szabadság, egyenlőség, testvériség” szentháromságának nevében. A felszabadított jobbágy hajlott háttal aörnyedt a szőlősékek mellett és a bémunkás verejtékének minden csöppje gurult aranynyá változott a meggazdagodott iparbárok zsebében. A tizenhatalmadik század technikai felkészültsége, az akkori termelési viszonyok csupán a kapitalista termelési rendszer kialakítását engedték meg. Ma, 1946 július 14-én azonban a dolgozó tömegek le kell vonják a forradalom nagy tanulságát. A mai fejlett termelési viszonyok mellett a dolgozó áldozatai nem lehetnek hiábavalók. A mi verejtékünket nem a tőkés osztály jöletért hullattuk és kiharcolt jogainkat nem engedhetjük kiesüszni kezünkéből. ***

A gazdasági alapok gyökeresen megváltoztak. Világháborúk és válságok mutatják: új rendre van szükség. A szocializmus erői nőnek, a népi demokráciában kifejlődik az új, szabad társadalom igénye. Itt áll a munkásosztály és nagy szövetségesei: a parasztság és a haladó értelmiség. A Bastille lerombolásának évfordulóján József Attila halhatatlan szavait idézzük: „Papok, katonák, polgárok után Igy lettünk végre mi hű Meghallói a törvényeknek.” MÁRKUS LÁSZLÓ.

So

A debreceni Új Jeleire 1100 km h esik. Ebből a ki 190 km-t pusztító Debrecen—nyírábr egyháza—szerecsi szakaszokon robb állítottak 190 km-

Az állomási majdnem 100 száz tották. Pl. a debr km hosszú mellé km ment tönkre. épült újjá.

A német romb legfőbb célpontjai resztesékek voltak mán egytől egyig. Üzletvezetőség ter 626 csoport kiterő állítása a legnehez keszen van közül

Hidakban is köv volt a pusztulás: és kiskörei) kivét galomképes. Leg mény a tisztáred hid elkészítése v még néhány hétt 4ására. A szolnoki ehhez az Üzletvez zik, de az itteni pontjából olyan az állandó hidat említetlen. Egyéb Berettyón, Szam átal mindenütt v a mozdonyok.

A mozdonyok. itteni MÁV-műhél Összesen 288-at. S koetsből 2556-ot egyik kezükkel, a szétbombázott cs

Va

Debrecen lege huszadik kenyé a Vagongyárban építkezőkkel egy ember. Reggelet népvándorlás in puja felé, delutáni dik szét a sok en Soknak, sajnos a meterekről, a v géről ke'l bejár ja meg nem s akad mai napsz őse óta felépít kálakást, de leg anyi kellene. E is olyan távoli tenieknek: mode lágos munkás erővei való épít beszednek anny a házhelyek ozt itt és sehol sen sek a körüle val Aztán itt van is. Eddig a M laktak, enni is k Egy hónappal ott az otthon: tartsa őket. Mel látott. Egy rész Segély újonnan monyi-üti tan kapott helyett k kosztot, a többie jutott fedél majdnem mind debreceniek, el hogy tengődnek gen világban. H nek abból a r adópengőből kilé szállításért? Azt nekik: ülj le, eg Benn a műhe azért hatalmas lé

SZÁZÉVES A MAGYAR VASÚT

Sok verejték eredménye — számokban

A debreceni Üzletvezetőség területére 1100 km hosszú vasútvonal esik. Ebből a kivonuló németek 190 km-t pusztítottak el, közte a Debrecen-Nyírábrányit és a Nyíregyháza-Szerencsét 5-6 méteres szakaszokon robbantották. Helyreállították 190 km-t, 100 százalékot.

Az állomási mellékvágányok majdnem 100 százalékát felrobbantották. Pl. a debreceni állomás 47 km hosszú mellékvágányaiból 40 km ment tönkre. Ebből 38 km épült újra.

A német rombolókülönítmények legfőbb célpontjai a váltók és keresztelések voltak, ezeket jóformán egytől egyig tönkretették, az Üzletvezetőség területén összesen 626 csoport kitérőt. Ezek helyreállítása a legnehezebb, de 361 már készen van közülük.

Hidakban is közel 100 százalékos volt a pusztulás: ma kettő (tokaji és kiskörei) kivételével mind forgalomképes. Legnagyobb eredmény a tiszafeleddi állandó Tiszahíd elkészítése volt, emlékszünk még néhány héttel ezelőtti avatására. A szolnoki híd már nem ehhez az Üzletvezetőséghez tartozik, de az itteni forgalom szempontjából olyan fontos, hogy ezt az állandó hidat sem hagyhatjuk említetlen. Egyébként pedig a Berettyón, Szamoson, Krasznan átál mindenütt vígan futnak már a mozdonyok.

A mozdonyok. Igen, amiket az itteni MÁV-műhely állított helyre. Összesen 288-at. Személy és teherszállító 2556-ot. Jóformán az egyik kezükkel, mert a másikkal a szétbombázott csarnokokat építet-

ték. Légköbméterben számítva 61 százaléka pusztult el az itteni épületeknek, az elpusztult kétharmada már készen van. Több mint 100 százalékkal meg akarják lenni. Debrecen állomás épületeiből 60 százalék pusztult el, 67.000 légköbméter. Egyharmada újjáépült, másik harmadon megy a munka. Felhasználtak 900 köbméter meszet, 2000 köbméter fát, 3000 mázsa cementet.

Ha valaki végigmegy a sinek

mentén a fűtőháztól a Vagongyárig, egyebet sem lát, mint építő, javító embereket. Az állomás mellett még 10-12-14 éves fiúkat is látni, ahogy maltert kevernek, téglat hordanak.

Amikor annakidején a Lánchíd építéséről vitáztak a magyar urak, egy öreg nemes, aki már nem sokat várt az életől, azzal ellenezte: minek már arra a kis időre? — Nahát, ezek a fiúk igazán tudják, hogy nem kis időre építene.

Petőfi Sándor:

Vasúton

Tenger-kéj veszen körül
Közepében leltem fürdők...
A madár röpi csak eddig,
Most az ember is röpi!

Nyíles gondolatunk,
Későn indulánk utánad,
De sarkantyuzd paripádát,
Mert elérünk, elhagyunk!

Hegy, fa, ház, ember, patak
És ki tudja, még mi minden,
Tüneted föl szememben
S oszlik el mint ködalk.

A nap is velünk szalad,
Nint egy örült, aki véli,
Hogy őt összevisszatérni,
Úzi egy ördögcsapat.

Futott, futott s hasztalant
Elmaradt... fáradva dől le
A nyugati hegytetőre,
Arcán szégyen lángja van.

S még mi egyre röpülünk,
Egy sziporkát sem fáradva;
Ez a gép tán egyenest a
Másvilágba megy velünk!

Száz vasutat, ezert!
Csináljatok, csináljatok!
Hadd fussák be a világot,
Mint a testet az erek.

Ezek a föld erei,
Bennük árad a műveltség,
Ezek által ömlenek szét
Az életnek nedvei.

Mért nem csináljatok
Eddig is már?... vas hiányzott?
Törjétek szét minden láncot.
Majd lesz elég vasatok!

Várja a lorintot a Vagongyár

Debrecen legalább minden huszadik kenyérkereső találkosa a Vagongyárban dolgozik, az építkezéssel együtt vagy 2700 ember. Reggelente valóságos népvándorlás indul a gyár kapuja felé, délután pedig szóródik szét a sok ember, lakásába. Soknak, sajnos messziről, kilométerekről, a város túlsó végéről kell bejárnia, kerékpárja meg nem sok embernek akad mai napság. Tavalyelőtt ösze óta felépítették 48 munkakaszát, de legalább 10-szerannyi kellene. Egyik talán nem is olyan távoli tervük az ittenieknek: modern, tágas, világos munkahelyek között erővel való építése. Sehol se beszélnek annyit Debrecenben a házihelyek osztatásáról, mint itt és sehol sem olyan dühösök a körülük való huzavonáért.

Aztán itt vannak a tanoncok is. Eddig a MÁV-kolóniában laktak, enni is kaptak valamit. Egy hónappal ezelőtt felosztott az otthon: nem volt, aki tartsa őket. Melhett, ki merre látott. Egy részük a Nemzeti Segély újonnan alapított Simonyi-úti tanoncotthonában kapott helyet és a közelben kosztot, a többiek ki itt, ki ott jutottak fedél alá. Apjukról majdnem mind árvaik, nem is debreceniek, el lehet képzelni, hogy tengődnék ebben az idegen világban. Hogy fizessenek abból a néhány száz ezer adópengőből kiló lisztet a szállásért? Aztán ki mondja nekik: ülj le, egyél?

Benn a műhelyben persze azért hatalmas léptekben megy

a munka, már ami az embereken áll, nem a villanyon. Ilyen baj a felszabadulás óta nem volt. Akkor nem volt probléma, mit csináljunk: hányták a romokat, kaparták ki a gépeket, ácsolták a csarnokokat, szerelték a vezetékeket, amikor mind megvolt, bekapcsolták az áramot és ment a munka. Most viszont törmelék már sehol sem látni, az új falakat húzzák fel az építőmunkások, a műhelyekben csak a maguk munkáját kell folytatni a munkásoknak. Ha pedig megakad az áram, leállnak a gépek, a mellettük dolgozók nem tudnak mihez kezdeni. Legfeljebb elmennek aratni, csépelni: a Vagongyár-bérelte földet is takarítják már be a termést.

Azért, hogy valami fogalmunk legyen róla, mi munkába került a műhely újjáépítése, csak úgy egészen találmányra kikapok egy részletet egy beszámolómból: „Megindult a robbantott gépek és egyéb eszközök javítása is. A kovácsműhelyben a kovácstűzeknek, ezek gőzvezetékeknek, hozzá tartozó 8000 köbméter-óra teljesítményű szelelőnek és motorjának, 3 gőzpörölyt tápláló gőzvezetékeknek a szerelése. Két sérült üzemi kazán és a hozzá tartozó gőzvezetékek, kazánfalak építése, javítása. 3 robbantott tolopad teljes helyreállítása, 10 famegmunkáló gép javítása, alapozása, ezeket hajtó motorok és közlőművek újjászerezése. Egy acétyénfejleszt-

tő újítása, szerelése, ennek kb. 200 m. gázvezetékekének újítása...”

Folytassam? — Azt hiszem ennyi szóból is ért mindenki és nem vádolja lígással-lógással a vagongyári munkásokat. Ha pedig forog kicsit köztük, azzal se, hogy nagyon meghiztak, meggazdagodtak volna a sok keresettől. Nagyon buta, vagy nagyon aljas embernek kell lennie, aki ezek ellen a koptalva építő ipari munkások ellen uszítja a parasztembereket. Mindnyájunknak egy az ellenségünk: a spekulánsok, a szabadkereskedelemből használni hűzők, a munka nélkül könnyen élők. Éppen azért mindnyájunk közös akarata kell ihozza, hogy mindenkit munkára lehessen szorítani. Ha pedig most cséplés idején egyesek suskusokat próbálnak csinálni a terményükkel: zugban csépelni, zugban örletelni, a közös ellenség dolgát könnyítik vele. Kötött rend nélkül nem lesz semmilyen rend.

Pedig nagyon várják a rendet idekint a Vagongyárban is. Most ők is státusba kerülnek, fizetést kapnak, nem bért. Nem lesz ég-föld különbség a néhány kinevezett és a tengerinyi héréből élő, akármikor elbocsátható munkás között, mint régen. Ez a munkásság, amelyik jóformán vezető nélkül látott neki a munkának azon az őszön, rá is szolgált, hogy egyenlő számára vegyék akárkivel a vasútnál.

Leomolnak a válaszfalak

Tavaly sok panasz volt a forgalomra, különösen az irodában dolgozókra. Mintha a háborúban elszikkadt volna valahol a régi híres pontosság. Ott állt néha a vonat negyedóránig, órákig útrakészen a csudálatos módon mindig közbejött valami akadály, ami miatt nem indulhatott. Az is megesezt, hogy amikor egyik vonatkísérő megkérdezte a forgalmistát, miért nem indulnak már, így vágott vissza: — Mi köze hozzá, akkor indítom, mikor nekem tetszik!

De ez ma már olyan, mint egy rossz álom. Régen volt, talán igaz se volt. Épp most érkezik be a személyvonat Budapestről. Megnézem az órám: a 220 km-es úton három perccel később. A gyorsmotor pedig néha szinte másodpercre bejön.

Sokan azt gondolják: a legutóbbi nagy farifaemelés kiirítja a vonatokat. Szó sincs róla: a vonat tetőjén is ott kuporognak az utasok, a lépcsők tömve. Legfeljebb a pesti gyors utasai fogytak. De nekünk az a gyanunk: ennek nagyobb oka a néhány napja tartott valuta-razzia, mint az emelés. Hiszen a nagyfekezőknek semmi sem drága, viszont

azt a helyet, ahol nincs biztonságban a zsebükben lapuló dollár, messze elkerülik.

De most az egyszer mégse a közönséggel törődünk, hanem a vasutasokkal. Az itteniek nagyja eddig is ki volt nevezve, az új státus mégis sokat jelent számukra is. Leomolnak azok az égiszönséges státusbeli a segédtisztól, a segédtisztet a tisztól elválasztották. Nem lesz ezután se mindenkiből állomásfőnök — de mindenkiből lehet. Azután: nem nyugodtan fizetnek mostantól fogva, hanem aszerint, ki milyen munkát végez. Nagyobb teljesítmény, nagyobb felelősség megkülönböztetheti egymástól az embereket, de ilyen vagy olyan rang nem.

Nyugodtan tekintenek a B-lista elé: Jöjjön ki az új státusbesorolás, szűnejen meg végre a kenyérgondok. Ennek a három kívánságnak a teljesülése elégedetté fog tenni 1200 embert, akik a MÁV-forgalomnál dolgoznak. Ők már előlégbe adták az értejarót: a magyar vasutak forgalma olyan fontos, mint a békeévek közepében.

A mozdonyvezetők, fűtők 220 órás munkahónapot kérnek „születésnap ajándékkul”

100 éves a magyar vasút, minden vasutas úgy érzi, mintha ez az ünnep egy kicsit az ő születése napja is volna. Nem is lehet hát csudálatos, ha a születésnapját ünneplőknek eszükbe jut az is: mit kérjenek születésnap ajándékkul?

A mozdonyvezetők és fűtők nagyon sokat kérnek: ne menjen többre a munkaidejük napi nyolc óránál. Kicsi ez a kérés, mert lehet-e ma már méltányosabb kérése a világ akármelyik dolgozójának, mint a nyolcórás munkanap? De mégis nagy, mert hiszen hazulról távol egy munkásember sem volt többet a multhan, mint éppen ők. Közönséges volt, hogy a hónap 720 órájából 550-et, 600-at töltöttek szolgálatban, egy 450 órás hónap után már megkönnyebbülten sóhajtottak: na, most jó hónapunk volt. Alig jutottak haza a családjukhoz, gyermekeik vadon nőttek. Igaz, hogy náluk a nyugdíj szempontjából minden év másfélnek számít, de ez kicsi részben kárpótolja őket a családjuktól távol töltött évtizedekért. Ahhoz, hogy emberi élet élhessenek, 8 órás munkanap, 48 órás munkahét, 220 órás munkahónap kell nekik. Most csak azt biztosítják nekik hivatalosan, hogy egy héten egyszer otthon aludhatnak: így kell beosztani a szolgálati idejüket. De mit érnek az ilyen éjszák is, amikor csak bukának bele álmosan az ágyba, este, reggel csak alva látják a gyermekeiket?

Mészáros elvtárs, akivel kinn a fűtőházban beszélgetünk, maga is hosszú éveken keresztül járt a mozdonyokkal mindenfelé, maga tapasztalata szerint beszél ezekről a dolgokról. Most magasabb munkakörbe került, de akármikor odaáll a többiek közé cipokedni, salakot lapátolni. Amikor keresem, akkor is izzadtam, esapzottan kerül elő egyik munkáscsoportból. Aztán gyors szavakban számol be mindenkül látott neki a munkának azon az őszön, rá is szolgált, hogy egyenlő számára vegyék akárkivel a vasútnál.

Ezek az emberek — kezdi — jóformán állírékért dolgoznak, a munkafegyelem mégis kifogástalan.

A fizetésükön felül közös konyhán kapnak minden délben egytál ételt, de már négy hónapja folyton csak babot. Kevés, rossz szerszámmal dolgoznak, majdnem anyag nélkül. Az olajat néha literenként kell összevásárolni, fekete áron, magánosoktól, ne legyen elég. De ahogy most visszaneznek, mire jutottak másfél év alatt, maguk is alig hiszik. 8 mozdonyval indultak, ma 57 jár. Régebben csak fűtő javításokat végeztek, ma fővizsgát is tartanak, hogy tehermentesítsék a műhelyeket. Pedig sok az új ember is, aki csak most tanul bele a munkába.

Ahogy a napi munkájukat végezték a mozdonyok körül, úgy építették közben a munkahelyüket is. Az elvtárs alig győzi mutogatni: ez is új, ezt is most építették. Most már áll a csarnok, állnak a műhelyek, tiszták a csatornák, most épül éppen egy új kerékpársüllyesztő, ami arra való, hogy javításkor ne kelljen az egész mozdonyt felemelni, hanem csak a kerekeket tengelyestől lesüllyesztetni (nehogy bicikli süllysztojének gondolja hát valaki).

Az új fordító különösen fontos. Míg az meg nem volt, a mozdonyokat úgy kellett útbaindítani, ahogy éppen álltak, orral vagy farral.

A lakatosok rongyos, piszkos ruhákban dolgoznak: teli lepi őket a korom, összefogja az olaj. Fürdőnadrágot is látni. Most éppen nagy munkában vannak: benzintmotor szerelnek fel az esztergápek hajtására. Villanyra járnának a gépek, de az nincs már hetek óta. Egy ideig maguk hajtották kézzel a gépeket, áttételek segítségével, de ez embertelen munka, motor való erre.

A komoly munkafegyelem — azt mondják — a pártok érdeme. Nincs itt semmi ellenkezés kommuniztá és szocialisták között, jó egyetértésben folytatják a nevelőmunkát. Mi baja lehet a munkásnépnek egymással? A fűtőház dolgozóit szeri semmi, de semmi.

V. D.

dirokkanton!

polásukhoz szükséges a nem tudták elvégezni. — válságos helyzetben katonákat ápoló reformkonissza testvérek is. A selekcmények következté-ongált épületet már hely- Több mázsa törmelék- vérek hordottak el és ők meszelték be az almas épület belsejét. figyelmeztetjük illeté- ajok orvoslására, egyben fordulunk Debrecen önségéhez, hogy e jobb temes katonákat a ren- re álló eszközökkel se- miszert, zöldségféléit, do- imölcsöt bocsássanak az rendelkezésére. Külső Demokráikus Nőszövet- karitativ intézményeket, doljanak ezekre a kato- k számukra teljesen ide- kért egészségüket, teszt- áldozták. A Helyi Vasút gától 16 darab villamos- et kérnek a rokkantak, rostól nagy távolságban munkból gyalog kimozdul- lenek. Olvasnivalókat, folyóiratokat szintén k, hogy az elmúlt évek szítottakát pótolhassák. nyokat a „Néplap” ki- (Bajcsy-Zsilinszky-utca en továbbítja. A katonák öszönetet mondunk a ni ügyosztálynak a vi- am bekapcsolásáért.

M. J.

ELŐFIZETÉSI JEGY minden lapárusnál be- ljságra.

széles rendet vártak azó párizsi munkások és a feudálizmus styájának romjait sok roletár vére áztatta, romokon a francia itett magának új or- „szabadság, egyenlő- périség” szenthárom- nevében. A felszaba- hágy hajlott háttal a szűöszték mellett munkás verejtékének söppje guruló arany- zott a meingadago- bárók zsebében. A li- dik század technikai sége, az akkori ter- iszonyok csupán a a termelési rendszer át engedték meg.

6 július 14-én azon- gozó tömegek le kell forradalom nagy ta- A mai fejlett terme- nyok mellett a dolgo- zatai nem lehetnek k. A mi verejtékün- a tökés osztály jólé- attuk és kiharcolt nem engedhetjük kezünkől.

sági alapok gyöke- páltotok. Világhá- válságok mutatják: van szükség. A szo- erői nőnek, a népi ában kifejlődik az társadalom igénye. munkásosztály és nagy sei: a parasztság és értelmiség. A Bas- bolásának évforduló- Attila halhatatlan zük:

tonák, polgárok után k végre mi hű a törvényeknek!

MÁRKUS LASZLÓ.

Örömmel hozzuk nyilvánosságra dr. Varga László egyetemi magántanár nyilatkozatát. Nyílt, kitűnő szempontokat felvető kiáltása — bizunk benne — gondolkodóba ejti és megmozgatja a demokráciánktól még húzódozó, becsületes értelmiségi tábort.

Némelyek csodálkozással, sokan megdöbbenéssel, a legelőbb azonban a legnagyobb mebotránkozással vették tudomásul azt, hogy beléptem a Magyar Kommunista Pártba. Minthogy csupa értelmiségiekről van szó, az ő csodálkozásuk, megdöbbenésük és mebotránkozásuk mutatja a legjobban azt, hogy még mindig mily nagy szakadék választja el az értelmiséget a munkásságtól. Megpróbálom hát az alábbiakban vázolni, hogy miért éppen a Magyar Kommunista Pártba léptem be.

A népek megbékélésének záloga: a Kommunista Párt

A szovjet szomszédunk mellett nem szabad megfeledkeznünk arról sem, hogy majdnem minden oldalról magyar fajtánktól elütő, főleg szláv népekkel vagyunk körülvéve, ilyen fajok közé vagyunk bekelekedve. Ezek a szomszéd népek nemcsak közös szláv eredetűek, de egyéb értelemmi miatt is sokkal nagyobb mértékben bírják a Szovjetunió bizalmát, mint mi magyarok. Őszintén jóbárátként kell alkalmazkodnunk mindegyikhez, mert különben megfulladunk a bennünket körülvéve idegen népek gyűrűjében.

S ha valaki erre azt kérdezné: mi köze ennek ahhoz, hogy beléptem a Kommunista Pártba, azt is megmondom. Tudjuk jól, hogy épp az imént felsorolt országok mindegyike hajlamos a szovinizmusra, legalább is annyira, amennyire mi is szeretünk szovinizálni. Márpedig saját bőrünkön érezzük, mit jelent a túlzott nacionalizmus. Ha a szomszéd országokban szovinizmus üti fel a fejét, abból csak a legféltlenebb terror származhat meg az illető országokban lakó idegen és főleg magyar nemzetiségű rovársára. Nézetem szerint ezt a szörnyű betegséget, a faji gyűlöletet csakis a szocializmus lesz képes kiirtani.

A faji gyűlölet kiküszöbölésének gyönyörű példáját láthatjuk a Szovjetunióban, ahol a különböző népek és fajok egész tömege él egymással a legnagyobb békében, a legteljesebb harmóniában. Szabadon, egymástól függetlenül állhatnak, fejleszthetik a maga sajátos népi és nemzeti kultúráját. Nos, vajjon Romániában nem Groza volt-e az, aki elsőnek nyújtotta barátai kezét a magyarok felé s nemde mind gaz-

Közös erőfeszítéssel a háborús uszítók ellen

Es beléptem a Kommunista Pártba azért is, mert egyik legfőbb törekvése a háború lehetőségének radikális kiküszöbölésével a tartós világbéke megteremtése. Ezért a világbékéért pedig azidőztől csak a kommunizmus eszméit megtestesítő Szovjetunió küzd a legőszintebben. Alig fejeződött be a második világháború, nyugaton máris megjelent az atombomba. Aze emberiség még fel sem osudhatott a szörnyű patasztrófából, máris megjelent a Sztán, az atombombával jelképezve: te-

Nyilatkozik az egyetemi magántanár:

Miért léptem be a Magyar Kommunista Pártba?

Beléptem azért, mert nyilvánvaló, hogy a Szovjetunióval való baráti kapcsolatok elmélyítésére és megszilárdítására legelső sorban a Magyar Kommunista Párt hivatott.

Ne feledjük, hogy a hatalmas Szovjetunióknak vagyunk a szomszédai s bármiként alakuljanak is a politikai viszonyok, a földrajzi helyzet sohasem fog megváltozni. Északkelet felől továbbra is az orosz birodalom fog letekineni, nekünk magyaroknak pedig továbbra is a Duna-Tisza vidékén kell betöltenünk nemzeti hivatásunkat.

dasági, mind kulturális vonatkozásban a legszorosabb együttműködést óhajtja velünk kiépíteni. Vajjon nem a kommunista Titonak köszönhetjük-e azt, hogy Jugoszláviában nincs elnyomva a magyarság, hanem épp ellenkezőleg, ugyanolyan jogokat élvez, mint a jugoszláv állampolgár? — S nem tekintünk-e folyton növekvő reménnyel a kommunisztákkal megerősödött csehszlovák kormány felé, amely hisszük, végülis gátat fog vetni a szlovákiai magyarüldözésnek? A népek, fajok közötti megbékélésnek a nagyon vegyes nemzetiségű Közép- és Délkelet-Európában tehát csakis a szovinizmus megfékezésére törekvő Kommunista Párt lehet az egyedüli biztos záloga. Óriási jelentősége van tehát a Magyar Kommunista Párt munkájának ezen a vonalon is, mert hiszen neki jut első sorban az a nehéz, de magasztos feladat, hogy a szomszédállamokban élő véreink sorsát az ottani kommunista pártok segítségével elviselhetővé és emberibbé tegye.

Legyünk tárgyilagosak!

De beléptem a Kommunista Pártba azért is, mert az ország felszabadulásának első pillanatától kezdve azt láttam, hogy a szörnyű üldöztetés helyén, a romok között mindenütt a Magyar Kommunista Párt kezdte meg az újjáépítést emberfeletti munkáját s végzi azt azóta is folyton fokozódó lendülettel és céltudatossággal a magyarság jobb jövője érdekében. Legyünk tárgyilagosok: bármilyen kezdeményezésről legyen szó, az újjáépítés terén a kommunisták mindig és mindenütt az élen haladnak.

bűnös, nyomorult ember, sohasem fogsz tudni megszabadulni a háborúktól. De van-e még egyetlen ép-eszü ember ebben a tönkrement Európában, aki örülni tudna az atombombakísérleteknek, aki a két világháborút még egy harmadikkal akarná betézni? Van-e még ember, aki ne érezné, mily mélyre zuhantunk, mennyire kivetkőztünk már eddig is minden emberi tulajdonságunkból? Hát nem volt még elég a szenvedésekből? Mi lesz ezzel az agyongyötört emberiséggel, ha sike-

rülne a háborús uszítóknak egy újabb katasztrófát elindítani? Én nem hiszek abban, hogy belátható időn belül újabb háború törjön ki. Nem hiszek azért, mert Európa békéjén a Szovjetunió örökös érte. A békeért folyó küzdelemben nekünk is becsületbeli kötelességünk támogatni a Szovjetuniót. Ezért léptem be a Kommunista Pártba, mert ez a párt az, amely a földkerekség minden egyes pontján ellensúlyozni igyekszik a háborús törekvéseket. A különböző országok kommunista pártjainak együttes erőfeszítése minden bizonnyal lehetővé fogja tenni azt, hogy a túlsó oldalon újabb háborút robbantsanak ki.

Rendíthetetlen hitem...

Krisztus a maga tanításában a legeszményibb erkölcsöt adta az emberiségnek örök időkre. A Biblia olyan könyv, amelyről értékesebb

Értelmiségek, becsületes állásfoglalást!

Beléptem amiatt is a Kommunista Pártba, mert ez a párt az elnyomott és kiszákmányolt társadalmi osztályok pártja. Mint tanárember, szolgálatbálcésem első napjától kezdve éreztem azt, hogy a tanítók és tanárok társadalmi Magyarországon a legjobban kiszákmányolt, a leggyengébben fizetett társadalmi rétegek közé tartozik. Mi is a legmohább körülmények között tengődő szellemi proletáriátus vagyunk. De éppen azért, mert ezt a réteget a múltban minden rendszer oly lelketlenül kizsárolta, meg vagyok győződve arról, hogy a pedagógustársadalom jogos igényeit és követeléseit csakis a Kommunista Párt fogja tudni kiharcolni. Innen üzenem a pedagógustársadalom felé, hogy rögütá fennálló sérelmeink orvoslását a Kommunista Párt segítségével csak akkor fogjuk elérni, ha a magyar tanárság és tanítóság végre kilép a maga elzárkózottságából és végre becsületesen állást foglal a valódi munkája van bízva?

Miért nem tévedhet a Kommunista Párt

Sokféle okot fel tudnék még hozni arra, hogy miért léptem be a Magyar Kommunista Pártba. A sok közül még csak egyet akarok megemlíteni. Beléptem azért, mert ez a párt az, amely minden adott helyzetben a legreálisabban tudja megítélni a körülményeket. Gondolok itt pl. azokra a néhány hónapjal ezelőtti szeltében-hosszában terjesztett hírekre, amelyek szerint az „angolok” kilátásba helyezték nekünk azt, hogy Erdély tekintélyes részét (Eszakerdély, Székelyföld, Arad, Temesvár, stb.) visszakapjuk, hogy a csehszlovákoktól visz-

kincset ma sem tudnék adni senkinek sem a kezébe. Az Egyház azonban ennek a birtokában kétezer esztendőn keresztül sem képes megtanítani az embert arra, hogy ne gyilkolja meg embertársát és nem volt képes megértetni vele azt, hogy a háborúnál nincs szörnyűbb istencsapása. Noshát — bármennyire is mosolyogni fognak rajta az engem elítélő értelmiségiek — rendíthetetlen hitem az, hogy amire nem volt képes az egyház, arra képes lesz a szocializmus. Mert afelől meg vagyok győződve, hogy a Marx, Engels, Lenin és Sztálin tanításain nevelődő világproletárság, amelynek minden egyes világháború szenvedéseiből eddig a legtöbb jutott ki, az egész világot behálózó szervezeteivel örökön fog azon, hogy a folyton háborúkat kirobbantó kapitalistákat, eszeveszett diktátorokat minden egyes országban ártalmatlanná tegye.

eszmék mellett! Végzetes hibának tartom azt, hogy a tanítók és tanárok távollattartják magukat a munkáspártoktól. A munkáspártok s így a Kommunista Párt, joggal elvárhatják az értelmiségi dolgozóktól, hogy szellemi tudásukat és felkészültségüket a demokratikus Magyarországon érdekében a munkások és parasztok javára gyümölcsöztessék. — Fájdalom, az értelmiségek még mindig nem akarják tudomásulvenni azt, hogy a fizikai munkások mennyire nélkülözik, mennyire szomjuhozak a szellemi munkások együttműködését. Szellemi vezetők, szellemi irányítókra van szükségük a munkásoknak és parasztoknak! S ugyan kik lehetnének ezek a szellemi vezetők, szellemi irányítók, ha nem tanítók és tanárok, akikre a társadalom legmagasabbrendű és legnagyobb felelősséggel járó feladata: az ifjúság nevelői munkája van bízva?

szakapjuk Kassát, meg a Csallóközt s hogy még a jugoszlávok is visszaadják a baranyai háromszöget, s a Bácska és Bánát egy részét. (De hallottunk ezeknél még fantasztikusabb híreket is.) Én azonban olvastam ezekben a hónapokban a Magyar Kommunista Párt vezéréberek (Rákosi Mátyás, Révai József, stb.) nyilatkozatait is, akik óva intették a magyar népet a déliabok kergetéséről, a légvárak építéséről. Amikor ezeket a nyilatkozatokat olvastam, magam is megdöbbenem azoknak őszinte, nyílt, és szí-

gorú tárgyilagossággal megírt hangjától. De ugyanakkor éreztem azt is, hogy a kommunista vezetők nem tévedhetnek! Úgy hiszem azóta minden magyar meggyőződhetett arról, hogy a Kommunista Párt vezeterei látták legtisztábban a való helyzetet.

Ez azonban nem véletlen dolog. A Kommunista Párt meggyőződése szerint nem azért nem tévedhet, mert kommunista, hanem azért nem, mert mindenféle politikai kérdésben a történelmi materializmus útján halad, amely csakis az észszerűséget és az objektívítást tűri meg és amely csakis a reális lehetőségeket veszi figyelembe.

S végül, de nem utolsó sorban azért léptem be a Kommunista Pártba, mert — amiú ezt a megokolásomat már fentebb is érintettem — az értelmiség és különösen az egyetemi értelmiség túlynyomó többsége ellenszenvvel viseltetik a marxizmus iránt. A „Néplap” június 29-i számában olvastam Horváth Márton elvtársnak a Politikai Akadémián tartott beszédét, amelyben többek között ez áll: „A leghaladottabb világnezet, a történelmi materializmus számára nem kívánunk kizárólagosságot. De azt követeljük, hogy az egyetemeken helyet kapjon. Budapestén az esztétikai tanszék Lukács György professzoré, rajta kívül nincs marxista egyetemi tanár. Szegénységi bizonyítvány a jobboldali számára, hogy ennyire fél a marxista elméletől. Állandóan a túlsó oldalról dörgölök a orrunk alá, hogy a kommunisták megsértik a szellem szabadságát, ezzel szemben éppen a mi tudományunkat üldözik a magyar egyetemeken, mint az örökgöt.”

Mindazoknak tehát, akik mebotránkoztak azon, hogy beléptem a Magyar Kommunista Pártba, azt üzenem, hogy mebotránkozás helyett szívleljék meg inkább Horváth Márton elvtárs szavait!

Dr. Varga László egyetemi m. tanár.

Ne hagyjuk a gyerekeket éhenhalni!

Miből tartják gyermeküket azok az asszonyok, akiknek odavan az urnk? — megfoghatatlan rejtély. A hadiségelyből bizonyosan nem. A terhek alatt roskadozó ország keveset tud juttatni a gyamoftalarnoknak, az infláció miatt pedig az a kevés is semmivé válik. Sok apátlan árvagyermek éheznek most, ha egyik-másik orvos elé kerül a gyengesége miatt, mást sem lehet találni rajta, mint csontot és bőr. Mit csináljon az az anya, akinek öt gyermeke sir a fiúébe, legalább egy kis tires főt krumpliót?

Sokan a Nemzeti Segély gyermekotthonába adnak be a gyermeküket, de ott már hetek óta több van a soknál is, egy szál se fér már be. Csak úgy lehetne segíteni, ha az otthonból vinnének el családok magukhoz egy vagy két gyermeket, legalább néhány hétre. Egy hónap múlva, kettő múlva csak könnyebben leszünk, addig pedig ne nézzék senki tétlenül, hogy talán éppen miatta kapnak tudóbajt, száraz ússe, pusztulnak el magukkal tehetetlen, apró gyermekek. Vegyék magatokhoz gyermekeket erre néhány hétre! Debreceniek és környékiek, gyertek és segítsetek!

NEMZETI SEGÉLY SÁGVÁRI ENDRE-UTCA 4.

Gyapjúért jó szöveget

kartont és inganyagot cserélt, vagy magas áron vásárolt, tollat haszolóan, Hőroségbört, nyulat, görényt, mindenféle vadbört legmagasabb árban veszek és nyersbört készbörtre cserélek

Robicsek Bernát

Debrecen, Miklósi-ú. 5. Telefon 227.

A Szakszervezetek jogosu

A közelítási min. elején rendeletet a értelmében a kenz Budapestén 32.000 ken pedig 26.000 ekek a rendelet emelték fel az ára an úgy a közell mint a Szakszerve Szakszervezet átira ros vezetőiséhez. zik a szervezettá ben az indoklatlan áremelés ellen. A

A Debrecen eredmény kult

Debrecen zenei c stulás óta nem i olyan áttemben, m kedvű közönség v volna. Az utolsó n ben a zene kissé m volt Debreceniek. Éppen ezért kell mel üdvözölniük a Körének eredmény. Jól emléksznék me

Új a Magyar Társ

A Magyar—Szo Társaság debreceni úton közli tagjaiva dökkel, hogy a Tá 49 szám alatti új költözött: és ott a

Cipő a legjobb

A Nemzeti Segéddégi eredményette alkítúzesetvábóli 3500 gyermeknyarattatását te

Az új vas

Július 12-ével a pitották meg a va bást. Valószínű, h 1-ig hátralévő idő sek nem lesznek. havi bérléjgyek, gyek, munkás het menettérti jegyfüz kalmazottak önköl jegyeinek árát megállapított jegy lapította meg.

Budapest—Debre ban személyvonat ára 9 millió 590 Gyorsvonat 28 millió pengő. Személyvo 14 millió 885 ezer dűszobozslóig 1 millió 960 ezer, millió 330 ezer, 800 ezer, Kisújsz 700 ezer, Nádudva millió 330 ezer.

Debrecen—nyíre Bocskaikert 770 házra 1 millió, 330 ezer, Újfehért ezer, Nyíregyháza ezer, Kiszvárdára ezer. Debrecen—Tisza (Nagyállom Kisállomástól) 590 szörménybe Nagyá lió 390 ezer, Kisá lió. Hajdúdorogra

I R Ó G É P
Szakszerű javítás
Molnár Sándor
műszerésszemesternél
PIAC-UTCA 58. sz. Telefonhívás: 360.

Jutányos vétel eladás
Réti György
írógépkereskedőnél
PIAC-UTCA 58. sz. Telefonhívás: 360.

Divatcipő-ajdonságok
Jakus-nál
KOSSUTH-U. 1.

Gyapjúért jó szöveget
Robicsek Bernát
Debrecen, Miklósi-ú. 5. Telefon 227.

1946 július 14. vasárnap

...vágyvilágossággal megír...
...De ugyanakkor éreztem...
...hogy a kommunista vezetők...
...vedhetnek! Úgy hiszem az-...
...aden magyar meggyőződhe-...
...ról, hogy a Kommunista...
...szereit látták leglisztáiban a...
...lyzetet.

...zonban nem véletlen dolog...
...nista Párt meggyőződés-...
...erint nem azért nem féved...
...ert kommunista, hanem az-...
...n, mert mindentől politikai...
...en a történelmi materializ-...
...ján halad, amely csakis az...
...iséget és az objektívítást...
...eg és amely csakis a reális...
...égeket veszi figyelembe.

...gúl, de nem utolsó sorban...
...éptem be a Kommunista...
...mert — amint ezt a meg-...
...mat már fentebb is érintet-...
...az értelmiség és különösen...
...etemi értelmiség túlnyomó...
...e ellenszenvvel viseltetik a...
...mus iránt. A „Néplap” jú-...
...-i számában olvastam Hor-...
...Márton elvtársnak a Politi-...
...kadémián tartott beszédét...
...n többek között ez áll: „A...
...tobbabb világnézet, a törté-...
...materializmus számára nem...
...k kizárólagosságot. De azt...
...ük, hogy az egyetemeken...
...appon. Budapesten az eszté-...
...nszék Lukács György pro-...
...rajta kívül nincs marxista...
...i tanár. Szegénységi bizo-...
...y a jobboldal számára...
...nyire fél a marxista ölmé-...
...Allandóan a túlsó oldalról...
...k a orronk alá, hogy a kom-...
...k megsértik a szellem sza-...
...át, ezzel szemben éppen a...
...ománnyunkat üldözik a ma-...
...gyetemeken, mint az ördö-...
...azoknak tehát, akik meg-...
...ozták azon, hogy beléptem...
...ar Kommunista Pártba, azt...
...hogy megbotránkozás he-...
...vélték meg inkább Horváth...
...elvtárs szavait!

Dr. Varga László
egyetemi m. tanár.

Magyuk a gyerekeket éhenhalni!

...tartják gyermekeiket azok...
...nyok, akiknek odavan az...
...megfoghatatlan rejtély...
...segélyből bizonyosgu nem...
...k alatt roskadozó ország...
...tud juttatni a gyámoltak-...
...az infláció miatt pedig az...
...is szemnyé válik. Sok...
...árvergyermek éheznek most...
...k-másik orvos elé kerül a...
...ége miatt, mást sem lehet...
...rajta, mint csontot és bőrt...
...hájon az az anya, akinek...
...meke sír a fölébe, legkább...
...üres főt kumpiért?

...a Nemzeti Segély gyermek-...
...ba adnak be a gyermekü-...
...ott már hetek óta több van...
...l is, egy szál se fér már be...
...gy lehetne segíteni, ha az...
...ól vinnének el családok...
...oz egy vagy két gyermeket...
...néhány hétre. Egy hónap...
...kettő múlva csak könnyeb-...
...lünk, addig pedig ne nézse...
...ttenni, hogy talán éppen...
...kapnak tüdőbajt, asznak...
...usztulnak el magukkal te-...
...apró gyermekek. Vegye-...
...atokhoz gyermekeket erre...
...hétre! Debreceinek és kör-...
...gyertek és segítettek!

NEMZETI SEGÉLY
Ságvári Endre-utca 4.

ajdúért jó szöveget

...és inganyagot cserél, vagy...
...áron vásárolt, tollat haso-...
...örösöghört, nyulat, görnyé-...
...féle vadbőrt legmagasabb...
...veszek és nyersbőrt kész-...
...bőrré cserélek

biések Bernát

...n, Mikiós-u. 5, Telefon 227.

A Szakszervezet tiltakozik a pékek jogosulatlan árdrágítása ellen

A közellátási minisztérium a hét elején rendeletet adott ki, melynek értelmében a kenyér hatósági ára Budapesten 32.000 adópengő, vidéken pedig 26.000 adópengő. A pékek a rendelet ellenére 32.000-re emelték fel az árakat, noha ez ellen úgy a közellátási hatóságok, mint a Szakszervezet tiltakozott. A Szakszervezet átiratot intézett a város vezetéséhez, melyben tiltakozik a szervezett munkásság nevében az indokolatlan és jogosulatlan áremelés ellen. Az átirat hangsú-

lyozza, hogy nem az ügy hossza-dalmas kivizsgálására van szükség, mert a pékek maguk is beismerik a szabálytalanságot, hanem gyors felelősségrevonásra. A munkásság nem tűrheti, hogy az utolsó hetek amúgy is nehéz harcában egyesek felelőtlenül spekuláljanak az ő bőrére.

Az átirat követeli, hogy ne csak a pékeket vonják felelősségre, hanem a közellátási hatóságokat is, akik vállvonogatva tértek napirendre az árdrágítás felett.

A Debreceni Zenekedvelők Körének eredményes munkája Debrecen zenei kultúrájának fejlesztésére

Debrecen zenei élete a felszabályozás óta nem indult még meg olyan intőben, mint azt a zenekedvelők közönség joggal várhatná volna. Az utolsó másféle esztendőben a zene kissé mostohagyermek volt Debrecennek.

Eppen ezért kell különös örömmel üdvözölnünk a Zenekedvelők Körének eredményes munkáját. Jól emlékszünk még a közelmúlt-

ból Ungár Imre és Wanda Luza-za to magasszínvonalú hangversenyeire. Most legutóbb, csütörtökön Rózsá Vera, a kiváló bécsi operaénekesnő mutatta be művészetét a Zenekedvelők rendezésében.

Rózsá Vera hangversenyének ki-robbanó sikere, lelkes közönsége bizonyítja, hogy Debrecenben meg-van a lehetőség a zenei élet fej-lesztésére.

Új helyiségbe költözött a Magyar-Szovjet Művelődési Társaság helyi csoportja

A Magyar-Szovjet Művelődési Társaság debreceni titkársága ez-úton közli tagjaival és az érdeklő-dőkkel, hogy a Társaság Piac-utca 49 szám alatti új helyiségébe be-költözött és ott a hivatalos órák

alatt a felek rendelkezésére áll. A helyiség berendezése folyamatban van s amint teljesen elkészül, ün-nepélyes keretek között fogják fel-avatni.

Cipőt és ruhát kapnak a legjobb eredményt elérő úgazdák

A Nemzeti Segély beszámolt a eddigi eredményeiről és ismer-tette célkitűzéseit. Az idén to-vábbi 3500 gyermek romániai nyaraltatását tervezi. A most

rendelkezésre álló lábbeli és ruhaféléket a legjobb termelési és beszállítási eredményt felmutató parasztok, úgazdák között osztják szét.

Az új vasúti adópengő díjszabások

Július 12-ével adópengőben állapították meg a vasúti menetdíjsza-bást. Valószínű, hogy az augusztus 1-ig hátralévő időben újabb emelések nem lesznek. A MÁV a féláru havi bérletjegyek, a tanuló havi je-gyek, munkás heti jegyek, munkás menettéri jegyfűzetek és vasúti al-kalmazottak önköltségi, személyzeti jegyeinek árát az adópengőben megállapított jegy egységében állapította meg.

Budapest—Debrecen viszonylat-ban személyvonat III. osztályú jegy ára 9 millió 590 ezer adópengő. Gyorsvonat 28 millió 805 ezer adópengő. Személyvonat II. osztályú 14 millió 885 ezer adópengő. Haj-dúszoboszlói 1 millió, Kabáig 1 millió 960 ezer, Püspökladányig 2 millió 330 ezer, Karcagig 2 millió 800 ezer, Kiszűszálig 3 millió 700 ezer, Nádudvarra Kabán át 2 millió 330 ezer.

Debrecen—nyíregyházi vonalon: Bozsikai-keri 770 ezer, Hajdúhad-háza 1 millió, Téglásra 1 millió 330 ezer, Újfehértóra 1 millió 960 ezer, Nyíregyházára 2 millió 330 ezer, Kiszárdára 4 millió 600 ezer.

Debrecen—Tiszalök között: Jó-asára (Nagyállomástól) 770 ezer, Kisállomástól 530 ezer, Hajdúbö-szörnyébe Nagyállomástól 1 mil-lió 390 ezer, Kisállomástól 1 mil-lió. Hajdúdorogra 1 millió 960 ezer.

Hajdúnánásra Nagyállomástól 2 millió 330 ezer, Kisállomástól 1 millió 960 ezer. **Büdszentmihályra** 2 millió 800 ezer, **Tiszalökre** 3 millió 260 ezer.

Debrecen—Füzesháza között: Macsra 770 ezer, Balmazújvárosra 1 millió 330 ezer, **Hortobágyra** Nagyállomástól 2 millió 330 ezer, Kisállomástól 1 millió 960 ezer, **Egyekre** Nagyállomástól 3 millió 260 ezer, Kisállomástól 2 millió 800 ezer, **Tiszafüredre** Nagyállo-mástól 3 millió 260 ezer, **Füzesháza** Nagyállomástól 5 millió 600 ezer, Kisállomástól 4 millió 400 ezer.

Debrecen—Nyírábrány között: Nagycsere, Haláp 770 ezer, Vá-mospércs, Szentanna-pusztá Nagy-állomástól 1 millió 330 ezer, Sza-badság-teleptől 1 millió. **Nyírábrány** 1 millió 50 ezer.

Debrecen—Nagyléta között: Mík-epércs, Sáránd 770 ezer, Hajdú-bagosra 1 millió, Hosszúpályi, Mo-nostorapályiba 1 millió 330 ezer, **Nagyléta, Vértesre** 1 millió 930 ezer, **Derecskére** 1 millió, **Derecske-Vásártérre** 1 millió 330 ezer, **Ko-nyánra** 1 millió 500 ezer, **Pocsaj, Nyztár, Kismarjára** 2 millió 330 ezer, **Nagykerékibe** 2 millió 800 ezer adópengő.

A Nemzeti Bizottság

hétfőn, 15-én délelőtt 11 órakor ülést tart a Városháza 6. sz. szobájában.

Juhász Géza alelnök.

A NEMZETI BIZOTTSÁG

politikai megbízhatóságot igazoló küldöttsége f. évi július hó 16-án d. e. 9 órakor a Városháza. I. em. 6. sz. tanácskozástermében ülést tart, melyre az érdekeltek megje-lenése szükséges.

Hadifogoly hírek

A Magyar Kommunista Párt deb-receni szervezetehez érkezett hadi-fogoly leveleket az alant felsorolt debreceni személyek átvethetik: G. Suta József, Csaba János, Németi Sándor, Baross-u. 12., dr. Németi Sándorné, Hadházi-u. 3., dr. Kovács Ferenc, nőklínika, dr. Bókai Zoltán, gyermekklínika, dr. Kövér Béla orvos, gyermekklínika, özv. Pásztor Trajáné, Széchenyi-u. 83. A felsorolt értesítettek leveleiket hétfőn d. e. 11-ig a Magyar Kom-munista Párt Arany János-u. 1-b. alatti szervezeteiben vegyék át.

Liszt és só hadigondozottaknak

A hadi-, honvédelmi és polgári gon-dozottak 1 kg levertliszt és egyegyed kg. só juttatásában részeseinek ható-sági áron a járadékot való utólagos levonás ellenében. Az utalványokot folyó hó 15-án A. B. C. D. E. F. G. 15-én H. I. J. K. L. M. 16-án N. O. P. R. S. 17-én Sz. T. U. V. Z kezdődő nevéknél Kossuth-utca 43. szám alatt kell jelentkezni. A járadék átadásának megkezdése után az árak pénzben kell megteríteni. Önellátók juttatás-ban nem részeesülnek.

MNDSZ

Felhívjuk asszonytársaink figyel-mét, hogy a belvárosi nőnapunkat csütörtökről végleg átteltük kedd délután 4 órára.

Folyó hó 14-én, kedd délután a következő helyeken tartunk nőna-pokat. Rákosi-telep 4 óra Szabó Istvánné, Szabadság-telep 4 óra Ö. sz. Józsefné. Csapókeri 5 óra Juhász-Nagy Sándorné, Pa-zekas Józsefné, Vagongyár 5 óra Némethi Józsefné, Bafla Ernőné. Homokkert Magoss Györgyné, Posta 3 óra Szilágyi Rózsá, Vargha Domokos.

MEGJELENT

A „TÁRSADALMI SZEMLE”, a Magyar Kommunista Párt tudomá-nyos folyóiratának hetedik száma. A tartalomról: **Varga Jenő:** Infláció-sta-bilizáció. **C. Dimitrovi:** A Bolgár Munkáspárt történelmi hivatása. **Horváth Márton:** Zsidóság és asszimiláció. **Mód Ádár:** Szabó Ervin és a munkásság útja. **Hajmási László:** Harc a forint-ért. **Király István:** A kultúrpolitika aktuális kérdései. **Molnár Erik:** A ma-gyar társadalom kialakulása. A folyó-irat legújabb számát szemelvényeg-éremmel minden könyvesboltban és a MKP szervezetében. Július-augusztus —szepember hónapokra kedvezményes előfizetési ár: 175.000 adópengő. Befi-zethető a 16.957. csekkszámán

Nyilttér

A feleségemért (Leer Józsefné, Hatvan-u. 61. sz.) semmiféle anyagi felelősséget nem vállalok.

Leer József, Rákóczi-u. 37.

Kérem azt az illető urat, aki 3-4 héttel ezelőtt pesti vagy helybeli újságban megjelent ha-difoglyokról szóló értesítések közötti Weisz Jenő Piac-utcai fűszeresről olvasott, szivesked-jen értesíteni.

Piac-u. 75., fűszerüzlet.

HIREK

Debrecen üzemei és pártszervezetei készülődnek a július 21-i miskolci Rákosi-gyűlésre

Július 21-én munkás-paraszti nagygyűlés lesz Miskolcon, ahol Rákosi elvtárs beszédet mond. A tíz környező megyéből 30 különvonal fogja szállítani a gyűlés résztve-vőit.

Erősen készülődnek már Debre-cenben is. A pártszervezeteknél egyre többen jelentkeznek, hogy

feltétlenül el kívánják menni a gyűlésre. Erre, hogy az üzeme-kben nemesek a kommunistaak jelentkeznek nagy számban, ha-nem tesztvépártunk tagjai, a sa-cialdemokrata munkások is igen jelentős tömegben kívánják meg-halogni Miskolcon Rákosi Má-tyást.

Egy adópengő 13,500 billió július 14-én

IDŐJÁRÁS: További gyengülő északi szél, kisebb felhőfelgyüle-més, valószínűleg eső nélkül, a hő-mérséklet emelkedik.

A Magyar Nemzeti Bank közli, hogy a 7010/1946. M. E. sz. rende-let alapján a letétbe helyezett szovjet rubel delutánj árufolyama 1946 július 15-től a következő: egy szovjet rubel 300 ezer adópengő.

Dr. Orfúty Gyula, egyetemi ta-nár, a Magyar Központi Híradó el-pőke franciaországi újjáról és a brüsszeli rádió konferenciájáról beszélt a rádióban Palmádi Er-vinnel, a rádió aktuális osztályá-nak vezetőjével július 15-én, hétfőn 20.20 órakor.

Dr. Herpai Zombor egyetemi ta-nársegédől 100 millió adópengő ér-tékű kerékpárszármazékot loptak el ismeretlen tettesek.

A román-magyar határon igen nagy csempészbandát lepleztek le. Előreláthatólag szennációs letar-tóztatások lesznek bukaresti kel-teskedelmi körökben.

A debreceni szervezett fodrászmu-nkások házi sakkversenye folyó hó 11-én fejeződött be. A játszmák már a kut-túrhét folyamán megkezdődtek. 17 versenyző mérve össze erejét. A ver-seny első hat helyezette a következők: 1. Sávógyi Pál 16 pont, 2. Keller Fe-renc 13 és fél, 3. Nemes László 13, 4. Ródi Sándor 12, 5. Faragó Vince. 6. Györfi József. A fodrászok kezdemé-nyezését adjuk a többi iparosok-nak is.

Az állami mezőgazdasági leány-középiskolába a felvételek megke-zdültek. Négy polgári, négy gim-náziumi osztályt, vagy a gazda-leányképző iskolát (utóbbiak külön-bözetli vizsgával) vették fel felve-kezők. A jelentkezés határideje f. évi augusztus 20. Jelemtkezés: Martonfalvi-u. 10. sz.

Illetékes hely közli, hogy a köz-szolgálati alkalmazottak, nyugdí-jások és a többi állami ellátásban részesülők a jövő hétfőn, illetőleg kedden esedékes járulékokat a postahivatalok nem az új segély-lapok és családi segélylapok I. sz. szelvényére, hanem a régebbi, már szelvény nélküli segélylapokra és családi segélylapokra fizeti ki.

A városi földalenyöl bizottság felhívja Lentz-telepi összes jutta-tottakat, hogy f. hó 14-én, vasár-nap d. e. 9 óra a pálinkafőzőbe üljökre okvetlen jelenjenek meg.

Református istentiszteletek helye 1946. évi július hó 14-én. Nagy-templomban 8 órakor Uray S., 10 óra-kor Dancsházy S., délután fél 4 óra-kor ifjúsági evangélicáció. Kistemp-lomban 9 órakor Szemes L., 11 óra-kor Révész I., 3 óra-kor Tarsika Z. Mester-utcai templomban 9 óra-kor Berényi J., 4 óra-kor Boross D., Ispótyi 10 óra-kor dr. Farkas. Kossuth-utcai tem-ploban 10 óra-kor dr. Nagy S., 4 óra-kor Birinyi J. Árpád-téri templomban 9 óra-kor Hegyaljai K. G., 3 óra-kor Hegyaljai K. G. Homokkerti templom-ban 10 óra-kor Kovács J., 6 óra-kor Kovács J. Szabadság-telepi templom-ban 10 óra-kor Sipos K., 3 óra-kor Sipos K. Csapókeri templomban 10 óra-kor Kiss L., 3 óra-kor Kiss L. Kerekes-telepi templomban 10 óra-kor Király Z., 3 óra-kor Király Z. Egy-re-temi templomban 11 óra-kor Kónya Z. Augustus-szanasóriumban egyegyed 10 óra-kor Murányi A. Klinikák: Kónya és Murányi. Tégisáskerti állami lako-lásban 10 óra-kor Zafros, Szoboszlai-úton 4 óra-kor dr. Farkas. Fogházban 9 óra-kor Magyar B. Rákosi-telepi gyülekezeti házban 9 óra-kor Kál-mán I. Wolaffka-telepi olvasóköribe 10 óra-kor Szilágyi L. Internálitábor-ban délelőtt 10 óra-kor Erdei K. — T. anyai istentiszteletek: Kötéllyszegen délelőtt 10 óra-kor Szabó Endre, Allohégyen 9 óra-kor. Pipó-hegyen 11. Halápon 2 óra-kor Molnár Gyula, Ondód II., Vedres-dűlőn 6 óra-kor 10 óra-kor Rápolyi A. Pallagom délelőtt 10 óra-kor Hársing. Lajos-Macson 10 óra-kor Nagy P. Dícsézi-úton fél 3 óra-kor Nagy P. Á. Bánka-fél 6 óra-kor Pál A.

Művész fényképek, gyermekké-pek fizetésen készülnek Glóser fotónál, Piac-utca 43. — Menyasz-szonyi ruha- és fátýolkészítés.

ÍRÓGÉPET JAVÍT HURAY. Iparkamara

Diva tciptót VágóZoltán cipőüzletéből Piac-u. 38. Széchenyi-utca sarok

